

Duchovný život

Sviatok sv. Vincenta de Paul

Rím, 19. septembra 2016

Drahí členovia vinčentskej rodiny,

Milosť a pokoj Ježiša nech je vždy s nami !

S veľkou radosťou, ktorá sa zároveň mieša s vďačnosťou voči každému z vás, ktorí slúžite našim “pánom a učiteľom” po celom svete, sa obraciam na vás týmto prvým listom ako generálny predstavený. Chcel by som vyjadriť hlbokú vďačnosť a obdiv vám všetkým, ktorí žijete a slúžite chudobným ľuďom až na najvzdialenejších miestach zeme ako svedkovia Ježišovej lásky! Všetci sme služobníkmi a je úžasné poznať, že nikdy nie sme v tejto službe sami. Ježiš, naša Matka Mária, sv. Vincent de Paul, sv. Lujza de Marillac a všetci ostatní blahoslavení a svätí vinčentskej rodiny nás sprevádzajú na tejto ceste.

Chcel by som využiť túto príležitosť, aby som z hĺbky srdca poďakoval Otcovi Gregorovi Gay CM, nášmu generálnemu predstavenému počas 12 posledných rokov, ako aj všetkým ostatným členom a predstaviteľom vinčentskej rodiny na rovine medzinárodnej, národnej a miestnej, ktorí neúnavne a s veľkým nadšením a obetavosťou slúžili počas minulých rokov, aby umožnili hlásanie dobrej zvesti chudobným.

Tiež využívam túto príležitosť, aby som úprimne poďakoval vám všetkým, členom rozličných vetiev vinčentskej rodiny, ktorí ste mi písali pri príležitosti môjho zvolenia za generálneho predstaveného a vyjadrili ste vaše

srdečné priania a zvlášť uistenie o vašej vernej modlitbe. Keďže nie je možné, aby som odpovedal a poďakoval každému individuálne, buďte istí, že ste osobne zahrnutí do týchto slov poďakovania a ja vás uisťujem o svojej každodennej modlitbe za vás.

Je to « zvláštna milosť », ktorú nám Božia prozreteľnosť ponúka k budúcemu 400. výročiu (1617-2017) našej spoločnej spirituality a vinčenskej charizmy. Mnohí z vás už začali intenzívne plánovať, aby sa podelili s našou vinčenskou spiritualitou a našou charizmou na rovne miestnej, národnej a medzinárodnej a aby k tomu povzbudili ďalšie osoby. Pozývam vás všetkých, aby ste pokračovali v úvahách o najlepšom spôsobe, ako sa podeliť s ostatnými s týmto « časom špeciálnej milosti », ako plánovať a konať spoločne.

Mottom celej vinčenskej rodiny na rok 2017, ktorý všetko osvetlí, je: „Bol som pocestný a pritúlili ste ma...“ (Mt 25,35). Zahľadiac sa na našich bratov a sestry, zvlášť na najopustenejších a na tých, o ktorých sa nikto nestará, keď si chceme byť istí, že naše úvahy, plány a činnosti sa orientujú správnym smerom, treba nám vykročiť na novú cestu. Sviatok sv. Vincenta de Paul nám dáva novú príležitosť na preskúmanie motívácií a spôsobov myslenia, plánovania a konania podľa Vincenta.

Teológ Karol Rahner na konci 20. storočia vyriekol prorocké slová: „Kresťania 21. storočia budú mystikmi, alebo nebudú vôbec“. Prečo môžeme povedať o sv. Vincentovi de Paul, že bol „mystikom milosrdnej lásky“?

Chcel by som pozvať a povzbudiť každého z vás, aby ste - individuálne a v skupinách – uvažovali, plánovali a konali, vychádzajúc z nasledujúcej otázky: **Prečo a ako môžem popísať Vincenta ako mystika milosrdnej lásky?**

Požiadaval som troch z našich bratov, ktorí v minulosti uvažovali a písali o tejto téme, aby sa s nami podelili o krátku osobnú úvahu. Tieto myšlienky nám môžu pomôcť obnoviť a prehĺbiť našu vlastnú úvahu.

Otec Hugh O'Donnell CM

Všetci vieme, že Vincent bol muž činnosti, ale tiež môžeme byť prekvapení, že ho môžeme predstaviť aj ako mystika. V skutočnosti to bola jeho mystická skúsenosť s Najsv. Trojicou a zvlášť Vtelenie, ktoré motivovali všetky jeho činnosti pre dobro chudobných ľudí. Henri Brémond, eminentný historik francúzskej duchovnej školy, ako prvý pritiahol našu pozornosť. Povedal : „... Je to mystika (Vincenta), ktorú nám priniesol jeden z najväčších mužov činnosti“. Neskôr André Dodin a José María Ibañez nazvali Vincenta „mystikom činnosti“ a Giuseppe Toscani, CM, spojil mysticismus a činnosť a šiel k jadrú otázky nazývajúc ho « mystikom milosrdnej lásky ». Vincent žil v storočí mystiky, ale on sám sa objavil ako mystik milosrdnej lásky.

Byť mystikom zahŕňa skúsenosť, skúsenosť tajomstva. Pre Vincenta to znamenalo hlbokú skúsenosť tajomstva Božej lásky. Vieme, že tajomstvá Najsv. Trojice a Vtelenia boli v srdci jeho života. Skúsenosť lásky Najsv. Trojice voči svetu a bezpodmienečné objatie každého človeka vteleným Slovom vytvorilo, podmienilo a zapálilo jeho lásku k svetu a ku všetkým, zvlášť k bratom a sestram v núdzi. Hľadel na svet očami Otca (Abba) a Ježiša, a všetkých prijímal s nepodmienečnou láskou, srdečnosťou a energiou Ducha Svätého.

Mysticismus Vincenta bol zdrojom jeho apoštolskej činnosti. Tajomstvo Božej lásky a tajomstvo chudobných boli dvomi pólmi dynamickej lásky Vincenta. Ale Vincentova cesta bola treťou dimenziou, ktorá bola jeho spôsobom vnímania času. Čas bol prostriedkom, cez ktorý sa mu zjavovala Božia prozreteľnosť. Konal podľa Božieho času a nie podľa svojho vlastného rytmu. „Robme dobro, ktoré sa ukazuje, že ho treba vykonať“, radil. „Nepredbiehajme Prozreteľnosť“.

Iným aspektom časovosti u Vincenta bola Božia prítomnosť tu a teraz – „Boh je tu !“ (vplyv Ruysbroeka). Boh je tu v čase. Boh je tu v osobách, udalostiach, príležitostiach, v chudobných osobách. Boh sa nám prihovára teraz, v nich a cez nich. Vincent bol muž histórie, ktorá sa odohráva v najhlbšom zmysle slova. Krok za krokom napredoval podľa vedenia Božej prozreteľnosti. Nemal osobnú agendu, ani ideológiu. Potreboval desaťročia, aby dosiahol takú vnútornú slobodu ; to je dôvod, pre ktorý napredovanie Vincenta k svätosti a slobode (1600-1625) je kľúčom pre porozumenie každodennej dynamickosti apoštola milosrdnej lásky.

Otec Robert Maloney CM

Keď hovoríme o mystikoch, zvyčajne myslíme na osoby, ktoré majú výnimočné náboženské zážitky. Ich pátranie po Bohu prechádza z aktívneho hľadania k pasívnej prítomnosti. Modlia sa, ako to hovorí sv. Pavol Cirkvi v Ríme (8,26), „nevysloviteľnými vzdychmi“. Mystici majú chvíle extázy, kedy sú úplne stratení v Bohu, „neviem, či v tele, či mimo tela“, ako opisuje sv. Pavol svoju skúsenosť v 2. liste Korinťanom 12, 3. Niekedy majú vízie a prijímajú súkromné zjavenia. Pokúšajú sa, s ťažkosťou, popísať druhým ich chvíle intenzívneho sveta a bolestnej tmy. Sv. Vincent poznal spisy mystikov, akými boli Terézia Avilská a Ján z Kríža. Hoci bol - vzhľadom na zvláštne duchovné fenomény - vo všeobecnosti opatrný, obdivoval pani Acarie (akari), jednu z renomovaných mystičiek svojej doby, ktorá žila v Paríži počas jeho prvých rokov v tomto meste.

Mysticizmus Vincenta bol úplne iný. On nachádzal Boha v osobách a udalostiach. Jeho « vízie » boli hlboko kristologické. Videl Krista v črtách chudobných. Keď chceme použiť výraz jezuitskej tradície, ktorá sa stala populárnou vo vincentských dokumentoch, bol „kontemplatívny v činnosti“. Kristus ho privádzal k chudobným a chudobní ho privádzali ku Kristovi. Keď hovoril o chudobných a keď hovoril o Kristovi, jeho slová boli často vo vytržení. Svojim kňazom a bratom hovoril: „Ak sa pýtali nášho Pána: „Čo si

prišiel robiť na zem?“ – „Pomáhať chudobným.“ – „A iné?“ – „Pomáhať chudobným“, atď. V svojej spoločnosti mal iba chudobných a málo sa zaujímal o mestá, rozprávajúc sa takmer stále s dedičanmi a neučenými. A či podobne nie sme my veľmi šťastní, že sme v misii pre ten istý cieľ, ktorý viazal Boha stať sa človekom? A ak by sa spýtali nejakého misionára, nebolo by veľkou ctou môcť odpovedať s naším Pánom: Misit me evangelizare pauperibus?“ (Coste XI, 108). Keď hovoril o Kristovi, niekedy bol takmer v extáze. V r. 1655 prehlásil: „Prosme Boha, aby dal Spoločnosti tohto ducha, toto srdce, toto srdce, ktoré nám umožní ísť všade, toto srdce Božieho Syna, srdce nášho Pána, srdce nášho Pána, srdce nášho Pána, ktoré nás robí disponibilným ísť tak ako by on išiel... posielala nás ako ich, aby sme všade niesli oheň, všade tento božský oheň, tento oheň lásky...“ (Coste XI, 291).

Pre Vincenta boli obe dimenzie spirituality - horizontálne a vertikálne - nevyhnutné. Považoval lásku ku Kristovi a lásku k chudobným za nerozlučiteľné. Ustavične vyzýval svojich nasledovníkov nielen aby konali, ale rovnako aby sa modlili, a nielen aby sa modlili, ale aby aj konali. Tvárou v tvár svojim nasledovníkom: „Ale pane, je toľko vecí, ktoré treba urobiť, toľko úradov v dome, toľko prác v meste, na poliach! práca všade; treba toto všetko zanechať, aby sme mysleli len na Boha?“ Odpovedal energicky: „Nie, ale treba posvätiť všetky tieto práce, hľadajúc v nich Boha a robiť ich, aby sme ho v nich našli a nie, aby boli urobené. Náš Pán chce, aby sme predovšetkým hľadali jeho slávu, jeho kráľovstvo, jeho spravodlivosť a aby sme si urobili kapitál z nášho vnútorného života, z viery, dôvery, lásky, náboženských úkonov, rozjímania, zmätku, poníženia, prác a starostí, vzhľadom k Bohu, nášmu najvyššiemu Pánovi! Aby sme mu ustavične predkladali obety služby a túžby na zaistenie dobroty jeho kráľovstvu, milostí jeho Cirkvi a čností našej Spoločnosti. Ak sa takto utvrdíme vo vyhľadávaní Božej slávy, môžeme byť uistení, že ostatné príde“ (Coste XII, 132).

V revolučnom diele 11 zväzkov, napísanom takmer pred storočím, Henri Brémond opísal dobu sv. Vincenta ako éru „mystického dobývania“. Na

záver jednej výrečnej kapitoly o Vincentovi, napísal: „Najväčší z našich mužov činnosti, to je mysticismus, ktorý nám ho dal“ (Literárna história náboženského cítenia vo Francúzsku, III – mystické dobývanie (Paríž, 1921), str. 257).

Otec Thomas McKenna CM

Aby sme dobre používali tento názov, slovu « mystika » máme rozumieť vo všeobecnom zmysle. Najpopulárnejší význam je ten o osobe, ktorá má viacmenej „priamu“ skúsenosť s Bohom (vízie, hlasy, predtuchy, zvuky) skôr nesprostredkované. Literatúra o mystike opisuje skúsenosti ako extázy, prenesenie do „tretieho neba“, vyjdenie zo seba samého a „ponoreného v“ tajomstve (napríklad v priepasti, oceáne, zemi), ktorým je Boh. Jeho slovník je iný, napr. obydliá postupne čoraz viac vnútorné, aktívna a pasívna kontemplácia, so stupňami očisťovania, osvecovania, zjednocovania, mimo seba, temná noc a oslňujúca tma. Oproti tomu, vyjadrovanie Vincenta, keď hovoril o náboženských zážitkoch, bolo dosť jednoduché a priame a nevydával svedectvo o tomto druhu udalostí vo svojom vlastnom živote.

Ale mystický termín môže byť použitý v širšom zmysle. Inak povedané, môže sa odvolávať na niekoho, kto vo svojom živote zažil a precítil kontakt s posvätnom a kto odpovedal na toto stretnutie v službe blížnemu. V tomto širšom zmysle môže byť Vincent považovaný za mystika.

V širšom slova zmysle by sa to mohlo vysvetliť nasledujúcim spôsobom. Mystikom je ten, kto počúva a nechá sa niest Božou láskou k stvoreniu a kto sa zároveň zaviazne rozpoznávať túto lásku vo svete a vložiť sa do nej. Pre Vincenta sa táto Božia láska (alebo lepšie „skutočnosť milovať“) zjavuje predovšetkým v osobách, ktoré sú chudobné a marginalizované. Rozpoznáva ich ako privilegovaných nositeľov Božej lásky a tých, ktorí si zasluhujú prijať ju prednostne. A toto uviedol do praxe, keď aktívne prinášal dobrú zvesť o tejto láske chudobným.

Podobne ako nás slová nejakej piesne môžu vnieŤ do úžasnej hĺbky melódie, slová Izaiáša, ktoré Ježiš predniesol u Lukáša v 4. kapitole, zazneli zvlášť vo Vincentovej skúsenosti s Bohom. Ježiš ohlasoval nielen svoju misiu, ktorú dostal od Otca, ale tiež svoju vlastnú skúsenosť s „Abba“ ako láskou pre svet, zvlášť pre chudobných: „Poslal ma hlásať evanjelium chudobným.“ Mohli by sme parafrázovať, „oheň lásky („skutočnosť milovať“) môjho Otca horí vo mne a táto láska ma posielala prinášať ju svetu, zvlášť chudobným.“ A pokračujúc v analógii, Vincent rozpoznal tieto slová ako slová melódie, ktoré zneli v jeho najhlbšom vnútri. Bolo to ako keby – počúvajúc tento text v špeciálnej chvíli svojho života – Vincent povedal niečo ako: „Aha! Tieto slová presne vyjadrujú moju skúsenosť lásky s Bohom a spôsob, akým chcem stráviť svoj život, aby som na ňu odpovedal a šíril ju.“

V inej perspektíve by sme mohli Vincenta opísať ako mystika „s dvojakým pohľadom“. Inak povedané, (videl) mal skúsenosť s tým istým Bohom prostredníctvom dvoch rôznych šošoviek a to v tom istom čase. Jednou zo šošoviek bola jeho vlastná modlitba; druhou bol chudobný, ako aj svet, v ktorom tento žil. Každý uhol pohľadu ovplyvňoval ten druhý, jeden prehlboval a zjemňoval vnímanie druhého. Vincent „videl“ (a cítil) Božiu lásku prostredníctvom týchto dvoch uhlov zároveň a konal energicky, aby odpovedal na to, čo videl.

Aby sme si uchovali smer našej reflexie, plánovania a činnosti ako členovia vincentskej rodiny, aby sme si pomohli v úvahe o Vincentovi ako mystikovi milosrdnej lásky, mnoho kongregácií, ktoré sú súčasťou vincentskej rodiny alebo budú ňou v budúcnosti, majú svoje vlastné Konštitúcie, ktoré sú ich prvým a najdôležitejším zdrojom, a všetky vetvy ako celok majú k dispozícii spisy a konferencie sv. Vincenta de Paul, ako aj spisy a konferencie iných svätcov a blahoslavených vincentskej rodiny. Urobme si predsavzatie, že budeme čítať tieto texty a každodenne sa ku nim modliť.

Približujeme sa k sviatku sv. Vincenta de Paul, ktorý oslávime s celou vincentskou rodinou, ako aj s mnohými inými osobami, skupinami

a organizáciami, s ktorými sa stretávame a ktorým slúžime ; kiež by sme boli povzbudení týmto « špeciálnym časom milosti », ktorý nám Božia prozreteľnosť ponúka v tomto 400. výročí zrodenu našej spoločnej spirituality a charizmy.

Prajem každému z vás, aby slávnosť pekne prežil a aby sme pokračovali vo vzájomnom nesení sa v modlitbe !

Váš brat vo sv. Vincentovi,

Tomaž Mavrič, CM
generálny predstaviteľ

Naša etika v používaní internetu

(pokračovanie)

Formácia svedomia a rozlišovanie pri používaní nových komunikačných technológií (pokračovanie)

IV. FORMÁCIA K ČNOSTI

Nové technológie ponúkajú veľké možnosti, ale evidentne si vyžadujú potrebu etickej úvahy, prijatú našou slobodou, osobnou zodpovednosťou, zrelosťou v pravde a v dobre. Etické používanie siete si žiada žiť to, čo voláme „jednota života“, kde „telo a duch“ virtuálneho sveta a reálneho sveta sa rovnovážne spájajú. To znamená, že musíme byť prítomní a navigovať po internete ako veriaci, nevytvárať fiktívne identity, nerobiť si z komunikačných prostriedkov útočisko našich snov a fantázií, neupadnúť do idealizmu tzv. „keby som mohol/mohla byť...“ Hodnoty nesmú chýbať v digitálnom svete. Musíme byť čnostní v používaní sietí, internetu, aby sme žili zhodne s tým, čím sme, s našimi presvedčeniami, aby sme vedeli prekonať „diktatúru“ pocitu ako kritéria vedenia a konali z presvedčenia a nie podľa „chute“, že sa mi to páči.

Katechizmus Katolíckej cirkvi definuje čnosť ako *„Čnosť je trvalá a pevná dispozícia konať dobro. Umožňuje človekovi nielen konať dobré skutky, ale vydať zo seba to najlepšie. Čnostný človek so zmyslovými a duchovnými silami smeruje k dobru, vyhľadáva ho a volí si ho v konkrétnom konaní“* (KKC 1803). Čnosť nás posilňuje, vedie k hľadaniu svätosti a k šíreniu evanjelia, vedie nás tiež k takému konaniu, že tí, ktorí nás poznajú, vnímajú v nás Kristovu lúbeznú vôňu (2 Kor 2,15) a cez naše skutky spoznávajú tvár

Majstra. Naša prítomnosť na internete nemá byť anonymnou, ale zaväzujúcou.

Aby sme mohli dokonale milovať duchovnou osobnou láskou, potrebujeme čnosti, nie nanútením alebo povinne, ale ako prostriedok pre hľadanie šťastia osoby. Tento aspekt je nevyhnutný: hľadať celkové šťastie osoby pri zohľadnení morálneho zákona a hľadania pravdy o človeku. Nemôžeme sa zaoberať bez etickej dimenzie pri užívaní techniky a technológie. Naša činnosť na nete má dopad na ostatných a na nás samých: sme zodpovední za všetky skutky, ktoré konáme.

Pred formáciou si musíme osvojiť postoj úvahy pre účinné používanie možností, ktoré sa nám ponúkajú. Musíme sa dištancovať a nájsť si čas, aby sme sa vedeli rozhodovať vo virtuálnom svete a rásť v našej identite a nepremeniť sa na predmet konzumácie. Ježišovo poučenie je platné aj v tomto kontexte: Na čo nám slúži technika, ak nemáme zmysel pre etiku? Nežiada sa od nás, aby sme uskutočnili všetko, čo sa uskutočniť dá. Musíme sa pýtať na najlepší spôsob, ako používať tieto zdroje pozitívne a bez straty kontroly nad našimi skutkami. Ide nielen o to, aby sme sa pýtali „ako?“, ale aj na pohnútky, ktoré nás vedú k rozhodnému konaniu. Ideálom by bolo, aby sa nám podarilo používať nové druhy technológií pre celkový rast osoby a prijať pritom dobré zvyky, čnosti, čnostný „štýl“ v používaní modernej techniky a internetu a rozlišovať výhody i riziká digitálneho pokroku vo svetle nášho kresťanského povolania. Neučíme sa sami, potrebujeme isté externé sprevádzanie, aby sme mali kritické zmyšľanie a išli po ceste zrelosti v oblasti hodnôt. Potrebujeme byť čnostnými v používaní informatiky, potrebujeme rozvíjať morálne zvyklosti, ktoré nám slúžia ako kritériá, a to miernosť, úvahu, rozvahu a čnosti týkajúce sa sociability. Morálka nie je niečo, čo je „mínus“, ale je to dar, ktorý mám prežívať, dar a nie zachovávanie. Ak pre Krista žijeme, náš život nemôže byť regulovaný našou vlastnou vôľou, ale máme sa pokúšať prispôbovať sa Kristovej vôli, dovoliť, aby naša viera ožarovala naše správanie ako veriacich.

Potrebujeme sa formovať, aby sme si uvedomovali potenciál, ktorý sa nám naskytuje, ale tiež aj existujúce riziká. Etické problémy vyplývajúce

z internetu sú tie isté, ktoré sa kladú v etike klasickej informácie, a to vzájomná komunikácia, učiť sa počúvať a komunikovať, vedieť si vyberať, rozhodovať, analyzovať, spoznávať manipulačnú silu a pod. Na internete nie je všetko, aj on má svoje limity. Existuje tam veľa „informačného odpadu“ – na internete sa objavuje dobré i to zlé, čo je v ľudstve.

* Na internete má byť informácia objektívna, pravdivá tak, ako v každom inom komunikačnom prostriedku. Je dôležité rešpektovať objektívnosť a pravdivosť informácie.

* Internet neoprávňuje porušovanie práv na dôvernosť a súkromný život osôb a inštitúcií. Technológia informačnej siete nezaručuje úplnú bezpečnosť našich archívov, ani osobnú imunitu voči potenciálnym nepriateľom či vydieraniu.

* Čo sa týka intelektuálneho vlastníctva a kreativity (literárne, hudobné, maliarske a iné diela) nie je dovolené kopírovať.

* Virtuálna realita sa nezaobíde bez čestnosti voči sebe samým a voči druhým, máme sa vyhýbať anonymite.

Nepotrebuje sa v prvom rade učiť techniky, ale utvárať si svedomie, prijať určité a reálne morálne kritéria a úsudky. Žijeme v novej dobe, ale s prastarými problémami. Internet je nové fórum, vytvoril novú kultúru, ktorá nás ovplyvňuje pozitívne i negatívne vo všetkých rovinách vnímania a šírenia hodnôt, ideí a náboženských presvedčení. Dobro utvorené svedomie nám pomôže rozpoznať dobro, žiť v pravde, rozlišovať obsah, odhaliť čo je škodlivé pre človeka. Svedomie je ako kompas, ktorý nás vedie pri navigácii, je to etický nástroj, ktorý nám označuje mys, dôvod určujúci dobrotu alebo zlobu našich skutkov. Nie je to zvonku nanútený kódex správania, ale vnútorná požiadavka vrytá do samého srdca osoby. A osoba potrebuje byť formovaná, aby konala správne. Normy nám majú pomáhať spoznať pravdu v láske.

Nemôžeme byť naivní. Realita hriechu je stále prítomná v živote človeka. Internet prebúdza u ľudí rôzne túžby. Stlačením klávesu môžeme

konať skutky aj na diaľku¹, tým však nie sme bez zodpovednosti: keď navštevujeme stránky, ktoré majú škodlivý obsah po morálnej stránke, alebo keď šírimo počítačové vírusy, alebo keď niekto neoprávnene kopíruje programy alebo sťahuje hudbu, porušuje dôvernost' informačných systémov, posielaa anonymné správy s falošnými údajmi, očierňuje alebo ohovára, používa prehnane tieto prostriedky na škodu rodinných, spoločenských, profesionálnych alebo náboženských povinností.

Potrebujeme sa učiť, ako máme správne konať vo svete virtuálneho priestoru, ako mať zrelé úsudky podľa pevných morálnych kritérií a ako používať novú technológiu pre náš celkový ľudský rozvoj a na úžitok ostatným. Podstatné je vedieť rozlišovať nelegálne od škodlivého. Nelegálne je to, čo je proti zákonom a bezpečnosti osôb. Škodlivé sú reality odsúdeniahodné z morálneho pohľadu, ale dovolené v oblasti súčasnej legislatívy. Technológia je nová, ale kritéria nie.

Čo sa týka obsahu, cieľom je nájsť komunikáciu, v ktorej sú prvoradé hodnoty a obsah a až potom prostriedky; osoba a až potom technika kultúra a až potom trhová ekonomika; verejnosť a až potom konzument. Formácia svedomia si vyžaduje úvahu, vnútornú vyrovnanosť a vedomie, že súčasné masovokomunikačné prostriedky spôsobujú stres, zahŕňajú v sebe istý relativizmus a nedostatok zodpovednosti ľudí v správaní sa na sieti. Je nevyhnutné byť pozornými v tejto oblasti, potrebujeme pevnú intelektuálnu formáciu, etické a morálne hodnoty, ktoré nám umožnia mať kritického a čnostného ducha.

Každá etika je vlastne návrh k čnostnému životu

Internet sa môže obrátiť na školu čností, v ktorej sa učíme osvojovať si stále návyky v konaní dobra. Sme zodpovední za svoje činy a môžeme sa učiť zo svojich chýb, ak máme pevné svedomie. Toto si vyžaduje určitú dávku obete, istý spôsob správania sa a života s duchom obrátenia. Je potrebná:

¹ „Dôležitý je prst a nie mozog. Tu je fyzické pôsobenie na svet nahradené mystikou príkazu na diaľku, čo umožňuje uplatňovať moc nad technologickými objektmi bez potreby dotýkať sa ich alebo stláčať klávesom.“ J. Bustamente

* **opatrnosť**, aby sme videli potenciál dobra a zla, dopad tohto nového komunikačného prostriedku a aby sme tvorivo odpovedali na jeho výzvy a možnosti. Opatrnosť pre uskutočňovanie dobra, konať s mierou, aplikovať morálne zásady v konkrétnych činoch. Napr. nepodávať dôverné informácie, nenadväzovať vzťahy s neznámymi osobami, vedieť včas prestať, aby sme nestrácali zbytočne čas...

* **spravodlivosť** pre uskutočňovanie dobra v spoločnosti, prekonávať digitálnu priepasť medzi bohatými a chudobnými. Toto si vyžaduje rešpekt a uznanie duševného vlastníctva, vyhnúť sa „krádeži“, a pod. ... dať každému, čo mu patrí.

* **sila**, aby sme hájili dobro a vytrvali v ňom, a tak prekonávali ťažkosti a mali odvahu voči relativizmu, konzumizmu a hriechu. To si vyžaduje hájiť pravdu voči náboženskému a morálnemu relativizmu, byť veľkodušnými voči individualistickému konzumizmu, žiť čnosť čistoty, krásu lásky a čeliť ľahkomyselnosti – frivolnosti.

* **miernosť** v osobnej disciplíne, aby sme používali internet rozumne a výlučne pre dobro, miernili príťažlivosť, ktorú zakusujeme voči hedonizmu, pohodlnosti... Nemôžeme zostávať hodiny a hodiny zapojení. Internetu musíme venovať len čas, ktorý je nutný, potrebný. Niektorí hovoria o „sabatickom dni“ raz za týždeň, t. j. zostať jeden deň bez pripojenia sa na internet. Byť prítomnými v digitálnom svete neznamená, že musíme prestať sa zaujímať o ostatné reality. „Internet“ nevyrieši všetko.

V. ETICKÉ KRITÉRIÁ: OSOBA, SPOLOČNÉ DOBRO A SOLIDARITA

Používanie internetu má pozitívne i negatívne následky na psychologický, morálny a sociálny rozvoj osôb, na fungovanie spoločnosti ako takej, kultúrny život, vnímanie a odovzdávanie a šírenie hodnôt, myšlienok o svete, ideológií ako i náboženských presvedčení. Potrebujeme sa zaujímať o etickú otázku, aby sme vedeli, či internet prispieva k autentickému rozvoju

človeka, osôb a národov. Cirkev dáva za kritériá rozlišovanie a úctu k etickým hodnotám, a to dôstojnosť človeka a spoločné dobro.

Prvý etický princíp znie: **„ľudská osoba a ľudské spoločenstvo sú cieľom a mierou používania sociálnych komunikačných prostriedkov. Komunikácia by sa mala diať od osoby k osobe, pre ich celkový rozvoj“**. Zameranie na osobu, jeho slobodu, kultúru je spoločným etickým princípom. Keď druhého spoznávame ako Boží „obraz“ a prekonávame individualistickú etiku a keď pestujeme univerzálne morálne hodnoty, podporujeme taký spôsob myslenia a života, ktorý nevyklučuje Boha. Osoba nie je nástroj, ale prvý zodpovedný za kultúru. Internet ponúka množstvo informácií, ale neučí hodnotám. A bez hodnôt sa spoločnosť dehumanizuje a degraduje. Keď budeme mať vždy na mysli tento princíp, pomôže nám to žiť v digitálnom svete vyrovnané. Lekár nemôže stráviť viac času pri obrazovke počítača ako s chorým, ktorý k nemu prichádza na vyšetrenie.

Druhý etický princíp je **spoločné dobro**: *„Všetky podmienky spoločenského života, ktoré pomáhajú skupinám a každému z ich členov plnšie a ľahšie dosiahnuť jeho vlastnú dokonalosť“*. V globalizujúcom svete je najprimeranejšou etickou odpoveďou solidarita ako morálny a spoločenský postoj, záväzok pracovať pre dobro všetkých. Solidarita nie je len nejaký pocit *„povrchný, na zlo, ktoré zakúša toľko ľudí“*, ale *„pevné a vytrvalé predsavzatie pracovať pre spoločné dobro, t. j. pre dobro všetkých a každého, pretože všetci sme skutočne zodpovední za všetkých“*² Solidarita v službe spoločného dobra je základným kritériom pri používaní nových technológií (ITC). Tieto prispievajú k dobru všetkých: neobmedzujú sa len na partikulárne záujmy, ale majú podporovať sociálnu spravodlivosť.

Solidarita ako ľudská a kresťanská čnosť vyjadruje spiritualitu komúnie: blížny je uznaný vo svojej dôstojnosti a my uznávame našu zodpovednosť za život druhého. Voľba pre chudobných ide v tomto zmysle, základným kritériom v etickom používaní ITC. Ježišovo posolstvo a život sú preniknuté touto solidaritou, ktorá obsahuje zmierenie, nezištnosť,

² *Sollicitudo rei Socialis*, 38-40

sebadarovanie, čo sú špecificky kresťanské aspekty. Solidarita nám môže pomôcť prekonávať rozdelenie a konfrontáciu medzi národmi a kultúrami.

„Cirkev nechce vnucovať svoje rozhodnutia, ale sa pokúša ponúkať skutočnú pomoc tým, že označuje etické a morálne kritériá, ktoré možno aplikovať v tejto oblasti. Tieto kritériá sa nachádzajú v ľudských a zároveň kresťanských hodnotách.“ Internet môže slúžiť na rozvoj prosperity, pokoja, intelektuálneho rastu a porozumenia medzi národmi. Internet nám môže pomáhať aj v hľadaní našej vlastnej identity. Cirkev neustále vyjadruje jedinečnú uspokojujúcu odpoveď na hlboké otázky o človeku, a to, že Ježiš Kristus, ktorý sa zjavil plne ako človek, je vzorom pre človeka, ukazuje nám povolanie, pre ktoré sme boli stvorení. Osoba, spoločné dobro a solidarita nachádzajú svoju plnú realizáciu v Ježišovi Kristovi.

VI. EVANJELIZÁCIA A ODOVZDÁVANIE CHARIZMY

Evanjelizátor v digitálnom svete potrebuje sprevádzanie a duchovný život, aby sa naučil používať internet s týmito etickými kritériami, ako sú pravda, objektívnosť, celistvosť, čestnosť ako spoločenské normy, sloboda voči tomu, čo ponúka internet aj negatívne. Potrebujeme vnútorné rozlišovanie, aby sme si pomohli pri spoznávaní toho, čo nás vedie tým alebo oným smerom, poznať naše duševné stavy, aby sme spoznali pôsobenie Ducha Svätého v nás.

Rozlišovať tiež pre službu: ide o to, aby sme sa vedeli rozhodovať medzi dvomi spôsobmi života alebo činnosti. Nemôžeme si vybrať niečo, čo je proti tomu, čo hovorí evanjelium a naše povolanie. Prijímame mnoho podnetov, ktoré nám zabraňujú pokojne prehodnocovať všetko, čo prichádza. Preniknutí Božou milosťou máme žiť vnútorne, učiť sa lepšie vidieť realitu, konať si a prehľbovať denné spytovanie svedomia. Musíme sa naučiť kontemplovať náš život, poznať realitu zvnútra, nežiť povrchno a otvárať cesty spravodlivosti a solidarity. Cirkev chce, aby sme si uvedomovali komunitnú etiku /“ethos“/, a tak utvárali pravdivé vzťahy cez úprimný dialóg a ponúkali evanjelium ako spôsob života tým, že budeme chcieť vytvárať novú spravodlivú, slobodnú a bratskú spoločnosť.

NÁSTROJ MILOSRDNEJ LÁSKY

Milosrdná láska je prvý princíp morálneho poznania, je to základné kritériu. Láska je prejavom opravdivého ľudstva v sebadarovaní, prijatí, komúnii. Láska v pravde si vyžaduje prijať logiku daru, vstúpiť do dynamiky záväzku, prijať princíp nezištnosti, ktorý pomáha mať ľudský pohľad na techniku, lebo patrí do Božieho plánu. Láska nás vedie a učí, je princíp, ktorý aktivizuje kritéria morálneho činu a následne je pre nás aj kritériom našej účasti v digitálnom svete.

Je dôležité pokročiť v antropologickej, etickej, teologickej a pastorálnej dimenzii ITC, aby sme ich používali múdro, podľa evanjeliových kritérií, teda nielen pre ich účinnosť alebo len tak konzumne, ale aj nezištne pre druhých a v súcitiajej solidarite s nimi. Potrebujeme žiť spiritualitu dary pre to, aby sme mohli ohlasovať Kristovu lásku vo svete, pozývať svet, aby dovolil Bohu vstúpiť do dejín a prijať silu jeho lásky. Takto budú môcť byť nové komunikačné technológie nositeľom a prvkom solidarity a humanizácie. Ako sa prejavuje táto spiritualita daru v našom používaní internetu?

CIRKEV A INTERNET: EVANJELIZÁCIA

Zrodil sa nový komunikačný prostriedok. Správa a spôsob šírenia sa stali dôležitejším ako osoba, ktorá túto správu posielala alebo prijíma. Veľmi záleží na spôsobe odovzdania posolstva. Pri evanjelizácii nie sú podstatné prostriedky, ale mať možnosť zakúsiť Boha. Evanjelizovať neznamená len šíriť radostnú zvesť, ale ohlasovať realitu, ktorá premieňa osobu a vedie k stretnutiu s Kristom. **Niet evanjelizácie tam, kde nenastalo stretnutie s Kristom.**

Preto cieľom je premieňať digitálnu kultúru na kultúru, ktorá dáva život a to tak, aby v nej boli prítomné evanjeliové hodnoty, ktoré sa nerodia z našej citovosti alebo našich osobných záľub, ale z Ježiša Krista, zo samého evanjelia. Odovzdávať – šíriť nejaký obsah nestačí, je potrebné, aby **sme odovzdávali našu osobu**, a tak cez našu skúsenosť sme pomáhali druhým stretávať sa s Kristom. Dnešný človek obmedzuje svoju skúsenosť na to, čo je

okamžité a chýba mu schopnosť sebareflexie, čo by mu uľahčilo prežiť duchovnú skúsenosť.

Vlastná charizma ako skúsenosť Ducha Svätého umožňuje prihliadať na digitálnu realitu v zakladajúcej skúsenosti: milosrdnú lásku, ktorú chce Boh dať spoznať i „digitálnym generáciám“, aby poznali evanjelium. Výsledok toho, čo vkladáme na internetové stránky, bude ovocím a dielom Ducha Svätého. Čím viac budeme podobní Kristovi, tým viac budeme môcť odovzdať druhým našu vlastnú skúsenosť. Ako môžu dcéry kresťanskej lásky žiť milosrdnú lásku v tejto digitálnej kultúre? Ako sprítomniť vincentského ducha na internete?

Cirkev sa vždy veľmi zaujímal o komunikačné prostriedky, pretože spájajú ľudí s cieľom šíriť Boží plán. „Internet je nové fórum pre ohlasovanie evanjelia“, povedal sv. Ján Pavol II. v roku 2002. Je to platný a účinný nástroj evanjelizácie! Cirkev nás pozýva k účasti v komunikačných prostriedkoch, prejsť prah a hlbšie vstúpiť na stránky, aby sme ukázali svetu, že Božie sláva je v Kristovej tvári. Nestačí používať internet ako nástroj pre šírenie evanjelia. Našou úlohou je vložiť evanjeliové posolstvo do tejto novej kultúry. Internet je bezpochyby nový misijný priestor, pretože za každou obrazovkou sa nachádza osoba z tela a krvi, ktorá hľadá Boha.

Internet ponúka neslýchané možnosti pre šírenie informácií a postavenie ľudí pred evanjelium. Nemáme sa báť otvoriť brány pre sociálne komunikačné prostriedky, „aby radostnú zvesť počulo až na kraj sveta“. Podstatou zostáva vedieť svedčiť o evanjeliu, ukázať transcendentný zmysel človeka, rozhodnúť sa pre najnúdznejších v solidarite a spravodlivosti. Čo sa týka internetu, cieľom Cirkvi je skutočný humanizmus, budovanie civilizácie lásky. „Podporiť rozvoj internetu a jeho korektné používanie pre ľudský pokrok, spravodlivosť a pokoj, pre budovanie spoločnosti na miestnej, národnej a spoločenskej rovine, v duchu spoločného dobra a v solidarity“.

Internet je dôležitý pre pastoráciu a evanjelizáciu, či už v katechéze, vzdelávania, administrácii alebo duchovného života... Je pravdou, že virtuálny svet nikdy nenahrádza osobné stretnutie alebo liturgickú slávnosť..., ale je to

niečo doplnkové, čo pomáha ľuďom nadobudnúť skúsenosť viery, obohatiť svoju náboženskú skúsenosť a približuje ich k evanjelióvemu poslaniu.

„Virtuálna realita nemôže nahradiť skutočnú prítomnosť Krista v Eucharistii, sviatostnú realitu ostatných sviatostí a účasť na spoločnej bohoslužbe uprostred ľudského spoločenstva z mäsa a kostí. Na internete nie sú sviatosti; Aj náboženské skúsenosti, ktoré tam možno pomocou Božej milosti nadobudnúť, sú nedostačujúce, ak sú odtrhnuté od kontaktu so skutočným svetom ostatných veriacich.“ (Cirkev a internet, č. 9, 22. 2. 2002, Pápežská rada pre spoločenské komunikačné prostriedky).

Internet je pozvaním k tvorivosti, preto by sme ho mali používať tvorivo, kreatívne a stále spoznávať ponúkané možnosti, ako možnosti stretávania, dialógu, zdieľania presvedčení a charizmy. Môžeme mať účasť na debatách a byť ešte viac prítomnými vo svete hľadaním riešení na všetky druhy problémov. Pre nás je výzvou vedieť, ako by sme mohli vyzdvihnúť niečo, čo by si mali všimnúť používatelia internetu, ktorí nezmysľajú ako my, ako sa napojiť na ich potreby, vedieť ich vyzvať k zamysleniu a sa pomáhať im nachádzať odpovede. V súčasnosti je mnoho skúseností evanjelizácie na internete, ako napríklad: duchovné cvičenia na internete, modlitba za rôzne potreby, evanjelizácia cez „Twitter“, priateľské skupiny na sociálnych sieťach a pod. Dokonca sme pozvaní vytvárať virtuálnu komunitu, miesto stretnutia medzi hľadajúcimi: *„Zároveň sa pri pastoračnom plánovaní musí myslieť na to, ako priviesť ľudí z kybernetického priestoru do skutočného spoločenstva, a ako možno úspešne použiť internet pri výučbe a katechéze, ktoré podporia a obohatia ich kresťanskú angažovanosť.“ (Cirkev a internet, č. 9, 2002 - Pápežská rada pre spoločenské komunikačné prostriedky)*

Toto všetko si vyžaduje:

- špecifickú formáciu v oblasti komunikačných prostriedkov, aby sme dobre využívali ponúkané možnosti a osvojili si komunikačný štýl v spojení s citlivosťou a záujmami všetkých, ktorí žijú ponorení do digitálnej kultúry,
- duchovnú a teologickú formáciu. Aby sme mohli svedčiť o Kristovi, je dobré, aby sme sa s ním osobne stretávali a pestovali s ním vzťah

v modlitbe, rozjímaní, eucharistii, sviatosti zmierenia, cez čítanie, štúdium a meditáciu Božieho slova, ako aj láskou a službou chudobným.

To, čo hovoríme, šírimo, nás zaväzuje. Musíme vychádzať a svedčiť, aby „sme rásťli“ v našich plánoch a aby naša prítomnosť bola významná. Pri zdieľaní informácií ľudia hovoria niečo o sebe, o svojom pohľade na svet, o svojich očakávaniach a ideáloch. Možno teda povedať, že existuje kresťanský spôsob, ako byť prítomný v digitálnom svete. Je charakterizovaný úprimnou, otvorenou a zodpovednou komunikáciou, ktorá rešpektuje druhých. Šíriť evanjelium za pomoci nových komunikačných prostriedkov znamená vložiť náboženský obsah na platformy rôznych sietí, tiež však aj prinášať dobré svedectvo o svojom vlastnom digitálnom profile a spôsobe komunikácie o záľubách, voľbách a pod. Sme povolání ohlasovať evanjelium o milosrdnej láske a zdôvodniť našu nádej, aj chudobným.

Čo môžeme priniesť? Aký môže byť náš prínos? Ako sme v súčasnosti prítomní na internete?

Naša prítomnosť na internete si žiada rovnováhu medzi vernosťou v povolání, vlastnej charizme a dôverujúcu otvorenosť voči digitálnemu svetu, a to s cieľom lepšej služby chudobným.

* Zbližiť sa s druhými tým, že beriem do úvahy ich realitu a „existenčné periférie“.

* Rozlišovať zrno od kúkoľa tým, že ohlasujeme pravdu o hodnotách evanjelia a odmietame všetko, čo nie je v zhode s ľudskou dôstojnosťou. Byť hlasom, ktorý odhaľuje zlo, prorokuje a ohlasuje spravodlivejší svet.

* Šíriť radosť z viery naším životným štýlom, odovzdávať našu životnú skúsenosť s nádejou a príťažlivo.

* Mať stále na pamäti, že sme Božími nástrojmi, žiť trpezlivo, s pokorou a vytrvalosťou.

* Vedieť sa stíšiť. Internet otvára svet, v ktorom niet ticho, preto je dôležité vedieť sa odpojiť zo siete a zachovať si plodnú rovnováhu.

* Vedieť rozpoznať potreby druhých, pomáhať im nachádzať zmysel života cez evanjelium.

* Prispôbovať náboženský jazyk pre súčasného človeka, ktorý žije v novej kultúre. Niekedy strácame silu kvôli tomu, že nepoužívame správny „formát“ a výrazové prostriedky.

* Prinášať druhým našu vlastnú charizmu.

Cirkev musí naďalej stelesňovať evanjelium v novej kultúre a spúšťať siete do mora internetu, dávať dušu virtuálnej realite a vystaviť to, čím je, v čo verí, čo robí. Treba zasiať srdce človeka, pomôcť mu stretnúť Boha, nie v „Google“, ale v tom, čo je skryté, u chudobných, vo svete, v ktorom máme ohlasovať a milovať Boha.

Je dôležité pôsobiť aj mediálne, byť „spoločenskými cez sociálne siete“. Stratili sme veľa z našej viditeľnosti a môže sa stať, že si nás druhí ani nevšimnú. Samozrejme, nemáme robiť reklamu, ale nezištne zdieľať prijaté dary. Internet nám umožňuje rozvíjať našu vlastnú identitu, zdieľať naše dejiny a to, čo konáme. Zrodili sa nové formy komunikácie a majú na dosah tisíce ľudí: 13 miliónov sleduje pápeža na stránke „Pontifex“. Internet je novou realitou, ktorá sa objavila v našom živote. Je to príležitosť uviesť si viac našu identitu a zároveň zodpovednosť, že sme „Povolání Bohom, aby sme komunikovali so svetom“.

Musíme sa usilovať:

- vytvárať pevnejšie vzťahy medzi reálnym a digitálnym svetom rozvíjaním sietí priateľov, vytváraním skupín, ktoré sa venujú evanjelizácii a službe chudobným;

- poznávať sa navzájom a zaujímať sa o ciele ľudí a ich najhlbšie potreby.

Nemôžeme sa uspokojiť tým, že sme dcéry kresťanskej lásky, musíme tiež prinášať ovocie svätosti. Je čas, aby sme sa vydali na cestu, je čas „navigovať“, je čas milovať.

P. Fernando CASTILLO CM

A

Aktuality
z provincií

Ustanovenie vizitátoriek

PROVINCIA MADRID Sv. LUJZA: 16. marca 2016 bola sr. Antónia GONZALEZ GRANADO ustanovená z vizitátorku.

PROVINCIA SV. LUJZY DE MARILLAC-ÁSIA: 30. marca 2016 bola sr. Mary Anne EVIDENTE ustanovená za vizitátorku.

KAMEROUNSKÁ PROVINCIA: 27. apríla 2016 bola sr. Aleksandra WYDRA ustanovená za vizitátorku.

THAJSKÁ PROVINCIA: 25. mája 2016 bola sr. Consolacion EATA znovu ustanovená za vizitátorku na tri roky.

NIGÉRIJSKÁ PROVINCIA: 8. júna 2016 bola sr. Glória ANIEBONAM znovu ustanovená za vizitátorku na tri roky.

KRAKOVSKÁ PROVINCIA: 8. júna 2016 bola sr. Anna PIETRASIK ustanovená za vizitátorku.

STREDOAFRICKÁ PROVINCIA: 22. júna 2016 bola sr. Mária Remedios LOPEZ SORLOZANO znovu ustanovená za vizitátorku na tri roky.

PORTUGALSKA PROVINCIA: 28. septembra 2016 bola sr. Mária Fatima VIRISSIMO FERREIRA znovu ustanovená za vizitátorku.

Provincia Graz – Stredná Európa

V duchovnej službe v nemocnici

V roku 1844 prišli dcéry kresťanskej lásky do nemocnice vo Schwarzachu, malom mestečku Salzburg. Už 17 rokov som členkou duchovnej služby v tejto nemocnici, spolu so 7 ďalšími osobami. V nemocnici je približne 500 lôžok a pracuje tam 1300 ľudí. V tomto roku milosrdenstva chcem predstaviť dva príklady z duchovnej služby.

NIEČO VO VŠEOBECNOSTI Z DUCHOVNEJ SLUŽBY V NEMOCNICI

V Rakúsku pastoračný úrad v nemocnici vždy existoval, ale za posledných 40 rokov bol uznaný ako profesionálna práca. Duchovná služba je profesionálna práca, porovnateľná s prácou psychológov alebo sociálnych asistentov. Preto k tomu, aby niekto mohol vykonávať túto službu, treba splniť určité, dosť striktné podmienky : teologickú a pastoračnú formáciu, byť poslaný biskupom diecézy a mať určitú ľudskú a citovú zrelosť.

Duchovná služba zahŕňa štyri sektory :

- Návšteva chorých a rozhovor s nimi. Čo sa týka návštevy chorých, každý člen má svoje «stanice». Tieto návštevy – rozhovory sú veľmi rozličné, a to od jednoduchých stretnutí až po dlhé a hlboké zdieľania. Choroba nie je jediným predmetom rozhovoru, často je ním otázka každodenného života, s jeho radosťami, ťažkosťami, úspechmi a tiež s tým, čo osobu najviac ťaží v jej osobnom a rodinnom živote.

- Sviatosti, liturgia a posvätné úkony. Každý deň je sv. omša v nemocničnej kaplnke. Podľa možnosti sa jej zúčastňujú chorí a tiež osoby z okolia. Naše staršie sestry sa každý deň modlia ruženec s chorými a za nich.

- Spolupráca. V nemocnici spolupracujeme s ďalšími profesionálnymi skupinami, napríklad s ošetrovateľmi, lekármi, psychológmi a sociálnymi asistentmi. Máme možnosť zúčastňovať sa na schôdzach a sme prítomné

v rôznych pracovných tímoch, akým je etická komisia, stretnutia ohľadom paliatívnej starostlivosti, práca na spoločných princípoch nemocnice.

- Administrácia. Všetky naše aktivity sú predstavené na internete; máme tiež telefónne spojenie a následnú korešpondenciu.

DVA PRÍKLADY Z MNOHÝCH Z NÁŠHO KAŽDODENNÉHO ŽIVOTA.

Jedného dňa som šla navštíviť chorých z «mojej stanice». V jednej izbe boli dvaja muži. Keď som ich pozdravila, nakrátko som sa predstavila. Jeden láskavo odpovedal, že si nepraje rozhovor. Popriala som mu pekný deň a obrátila som sa k druhému. Pozdravila som ho a spýtala sa, ako sa má. Po dosť dlhom mlčaní sa ma spýtal, pozorne ma sledujúc: „Prečo to chcete vedieť?“

- Prekvapená som mu odpovedala: „Zaujímam sa o situáciu chorých, a teda aj o vašu.“
- „Naozaj vás to zaujíma?“
- „Áno.“
- „Dobre teda. Ak je to tak, sadnite si.“

Bol to pre mňa nezvyčajný začiatok, ale počúvala som ho.

- „Sestra“, povedal „chcete vedieť, ako sa cítim. Chcel som najprv vedieť, či sa skutočne zaujímate, alebo či je to len otázka slušnosti. Na Vašu otázku odpovedám: mám sa dobre, ale necítim sa vždy dobre. Viete, už dva roky mám rakovinu. Prepuklo to na začiatku môjho odchodu do dôchodku. Diagnóza bola pre mňa ako bomba. Toľko som čakal na dôchodok a naplánoval som si veľa vecí. A hľa! Nakoniec som sa sužoval dňom i nocou. Prečo ja? Prečo práve teraz, vo chvíli, keď som začínal mať čas, tento čas, ktorý som s takou radosťou očakával? Prečo, prečo? Nemohol som ani spať, ani jesť, nič mi už nerobilo radosť. Vážne som pomýšľal odísť k Pánovi skôr ako príde čas; vedel som dobre, ako to urobiť. Ale jednej noci, keď som nemohol spať, som si povedal: „Nie, neurobím takú vec, to by bolo proti mojej cti.“

A uvedomil som si, že som na to hľadel len z negatívnej stránky, čo nebolo správne. A zrazu mi napadla myšlienka obrátiť tieto otázky, hľadiet na ne «z inej strany». Je pravda, že sa necítim dobre, som vo viacerých veciach

obmedzovaný a kládol som si otázku: „Čo ešte môžem napriek všetkému robiť?“ Keď som o tom premýšľal, skonštatoval som, že som ešte schopný pozerať, počúvať, jesť, robiť ešte mnoho vecí. Pozoroval som slnko, ako svieti, tešil som sa zo spevu vtákov, ale tiež z každej návštevy, atď. Objavil som toľko vecí, že mi to spôsobovalo radosť; stal som sa pokojnejším, uvoľnenejším. Nakoniec som začal znova žiť! Predtým som istým spôsobom prechádzal popri živote: pracoval som a žil som. A teraz, viete, to sú najkrajšie roky môjho života, najintenzívnejšie; naplno prijímam každý deň a som skutočne šťastný, že dnes žijem. Teda, môžem odpovedať na Vašu otázku: «Mám sa dobre!»

Toto stretnutie naplnilo moje srdce veľkou vďačnosťou k tomuto chorému a pomohlo mi hlbšie pochopiť veľkosť života a dar každého dňa. Áno, «chudobní nás evanjelizujú».

Druhý príbeh je o jednej staršej žene, ktorá často prichádza do nemocnice na dlhšie pobyty. Keď bola na preliečení v nemocnici, dozvedela sa o smrti svojho syna. Bol to jej druhý syn, ktorý zomrel! Kvôli chorobe sa nemohla zúčastniť na pohrebe, čo bolo pre ňu to najťažšie. Počas nášho rozhovoru som jej navrhla, že ju v čase pohrebu odveziem na vozíčku do našej kaplnky. Hneď súhlasila.

Aby som pripravila tento čas modlitby, navrhla som jej, aby si od rodiny vypýtala fotku svojho syna. S ošetrovateľmi a zdravotnými sestrami tohto oddelenia som pripravila kaplnku a zorganizovali sme jej prevoz.

Počas slávenia, keď sme zažali sviecu pred fotkou jej syna, posvätili ju a okiadzali kadidlom, sme sa spoločne za neho modlili. Ovzdušie ticha a modlitby bolo silné. Na konci slávenia žena plačúc vrúcne poďakovala.

V nasledujúce dni som ju navštívila viackrát. Zakaždým znova hovorila o tejto skúsenosti modlitby v kaplnke, za ktorú bola veľmi vďačná. Vďaka tejto jednoduchej slávnosti táto žena pocítila útechu a posilu v jej bolesti.

Veď tešiť zarmútených a modliť sa za mŕtvych je skutok milosrdenstva, či nie?

Sestra Agnès Zeba a sestra Marianna Sebestyén
Dcéry kresťanskej lásky

Vietnamská provincia

Formovať pomocníčky v domácnosti

Odvážna iniciatíva našej služby

Odjakživa je v mentalite vietnamského ľudu práca v domácnosti považovaná za bezvýznamnú prácu, určenú iba tým, ktorí majú nižšiu sociálnu úroveň. Nazývajú ich tiež „komorníkmi“, nemajú žiadnu hodnotu v očiach spoločnosti. Títo domáci sluhovia sú zvlášť vystavení diskriminácii v zamestnaní a v práci a iným porušovaním ľudských práv.

Postupne s rozvojom krajín pomocníci v domácnosti predstavujú významnú časť populácie a táto práca bola postupne uznaná za profesiu. 16. júna 2011 bol prijatý prvý medzinárodný dohovor o pomocníkoch v domácnosti.

V máji 2016 vo Vietname vstúpil do platnosti dekrét vlády (č. 27) na ochranu pomocníkov v domácnosti. V súčasnosti majú všetci právo podpísať pracovné zmluvy, prijímať minimálnu mzdu, mať dovolenku, zdravotné a sociálne poistenie a prístup k primeranej ochrane na riešenie sporov. Avšak, všetok vietnamský ľud nepozná občianske právo, hlavne z vidieka, preto nie je ľahké zmeniť mentalitu ľudí. Dokonca aj v ťažkých situáciách matky nechcú vykonávať toto remeslo a nechcú dovoliť ani deťom vykonávať ho; ak to robia, robia to s nechuťou.

Na podporu dievčat žijúcich v odľahlých oblastiach bez možnosti ďalších štúdií, dcéry kresťanskej lásky vyvinuli v roku 2006 odvážnu iniciatívu: v stredisku profesionálnej formácie otvorili novú sekciu pre formáciu na

vedenie domácnosti. V týchto posledných rokoch bolo treba veľa úsilia na nábor a formáciu.

Výzvy na navrhnutie tejto formácie

Vzhľadom k prevládajúcej mentalite obyvateľov, ktorí nepovažujú túto prácu za profesiu, je ťažké robiť nábor mladých ľudí. Samotní mladí prichádzajú s pocitom menejcennosti. Je ťažké pomôcť im prekonať tento negatívny pocit a navrátiť im dôveru v seba samých, k tomu, aby si túto prácu zamilovali.

Väčšina dievčat pochádza zo vzdialených oblastí a nemajú príležitosť poznať životné podmienky a kultúru mesta. A na začlenenie sa do nového prostredia musia prekonávať mnohé ťažkosti, tak zo strany iných mladých ako aj pedagógov.

- Ich znalosť vietnamského jazyka je limitovaná. Niektorí mladí majú malú schopnosť učiť sa a komunikovať, čo vyžaduje zo strany vyučujúcich veľa trpezlivosti.
- Pôvodom z vidieka, väčšina z nich je utiahnutá, chýba im sebadôvera, majú komplex menejcennosti pred inými žiakmi, ktorí študujú v tom istom odbornom stredisku. Potrebujú stále povzbudzovanie, aby objavili svoj potenciál, ako aj veľkosť a dôležitosť ich práce a potrebu poznania ich práv a povinností.
- Preniknuté mentalitou vidieka, zostávajú veľmi naviazané na svoje rodiny a dediny, je pre ne veľmi ťažké zmeniť návyky, naučiť sa predvídať a kalkulovať. Zo strany sprevádzajúceho to vyžaduje veľkú blízkosť, veľa sympatie a porozumenia pre osvojenie si ich kultúry a tak môcť ich sprevádzať s väčšou pružnosťou.
- Čo sa týka štúdií, úroveň vyučovania nie je rovnaká (od deviatej triedy po posledný ročník), lebo časť žiakov napreduje veľmi pomaly; vyučovanie musí byť flexibilnejšie a niekedy vyžaduje osobné sprevádzanie, podľa schopností každého žiaka.
- Spolu s učiteľmi a sprevádzajúcimi osobami kladieme dôraz na potrebu priateľskosti v sprevádzaní a to viac než na profesionálne schopnosti.

Ako dcéry kresťanskej lásky, aj keď všetky nemáme požadované skúsenosti, môžeme vždy ponúknuť žiakom lásku a podporu, ktoré potrebujú pre vytrvanie v štúdiu.

Viera a nádej

Sestry objavujú u žiakov veľa hodnôt: jednoduchosť, skromnosť, dobrú vôľu. Títo mladí majú radi svoje rodiny a dediny, túžia naučiť sa, dúfajúc, že s odbornou kvalifikáciou budú môcť získať mzdu, aby pomohli svojej rodine premôcť chudobu. Do budúcnosti chcú tiež prispieť k vybudovaniu svojej rodiny, dediny, krajiny... Tento dôvod povzbudzuje dcéry kresťanskej lásky prekonávať ťažkosti, ktoré stretávajú v túžbe pomáhať chudobným k rozvoju. Mnohé žiačky už dokázali stať sa dobrými „gazdinami“ a ich príklad je povzbudením pre dnešné mladé generácie. Pre tento sektor formácie k vedeniu domácností je to tiež nádejou do budúcnosti.

Sestry sa v komunite navzájom povzbudzujú a tiež prijímajú podporu zo strediska a od provincie. Napriek ich limitom v profesionálnych schopnostiach sa snažia praktizovať slová sv. Vincenta: „*Láska je nekonečne vynaliezavá*“, aby našli riešenia na rozličné problémy a aby sa pravidelne formovali, a tak prekonávali pokračujúce ťažkosti, ktoré sa dvíhajú proti udržaniu tohto sektora formácie pre správcovstvo.

Komunita z Bat Phuc – Phuoc Loc
Annexe (pridružený dom)
ku komunite «Emmanuel» – Lang Cat

Provincia Chelmno-Poznań (Poľsko)

§

Skutky milosrdenstva

„Bol som vo väzení a navštívili ste ma“

„Cirkev tu nie je preto, aby odsudzovala, ale aby umožnila stretnutie s touto láskou, ktorou je Božie milosrdenstvo. Aby sa to uskutočnilo, je potrebné vyjsť. Vyjsť z kostolov a farností, vyjsť a ísť hľadať ľudí tam, kde žijú, kde trpia, kde dúfajú“, povedal pápež František.

V Provincii Chelmno-Poznań viaceré komunity zabezpečujú pastoráciu väzňov, jednou z nich je aj naša komunita v meste Wejherowo. Komunita zabezpečuje vedenie a službu v Dome sociálnej pomoci pre dospelých. V tomto Roku milosrdenstva sme sa rozhodli oživiť pastoráciu väzňov, často limitovanú na korešpondenciu a rozhodli sme sa „vyjsť“, aby sme objavili nové pastoračné cesty.

Väznica vo Wejherowo má dve budovy väznice a štyri domy vyšetrovacej väzby, v ktorých sa nachádza 400 väzňov. Väzni sú vo vyšetrovaní z rôznych dôvodov: od nezaplatenia pokuty, dopravnej nehody, nejakej trestnej činnosti, korupcie až po závažné trestné činy. Tresty vo väzení sú od niekoľkých mesiacov až po 25 rokov väzenia.

Jedna zdravotná sestra, animátorka skupiny vincentských dobrovoľníkov, sa ponúkla, že dvakrát do mesiaca pôjde do väznice, spolu s niekoľkými dobrovoľníkmi. Riaditeľ väznice dal súhlas, aby sestry

a dobrovoľníci mohli navštevovať väzňov, ale – z bezpečnostných dôvodov – za prítomnosti kňaza, duchovného väznice.

Najdôležitejšia chvíľa týchto návštev je sv. omša, po ktorej je vyhradený čas na stretnutie a rozhovor. Aby sa väzni mohli zúčastniť na sv. omši, sú rozdelení do viacerých skupín. Každá skupina má slávnosť v inú chvíľu a väzni sa musia vopred zapísať, aby sa mohli zúčastniť. V priemere je tam 12–30 osôb, z ktorých iba niektoré prijímajú sv. prijímanie. Pre viacerých z nich je sv. omša len určitá forma rozptýlenia a nie stretnutie s Bohom.

Svedectvo sestry a dobrovoľníkov: *„Od prvého stretnutia som sa s dobrovoľníkmi aktívne vložila do prípravy liturgie a spevov, sprevádzaných gitarou. Počas homílie nám kňaz – duchovný väznice navrhol, aby sme vysvetlili našu činnosť. Po našom predstavení sa som zdôraznila, že nech je naša situácia akákoľvek, Boh nás má rovnako rád, pretože Boh nás miluje bez podmienok a nemôže milovať inak. Bola som prekvapená, keď väzni vstúpili do rozhovoru s nami a hovorili, že by tiež chceli druhým pomáhať a cítiť sa užitoční. Jeden z nich pridal, že sa treba modliť a dúfať, že jedného dňa sa ich život zmení. Potom sa predstavili a na koniec nám poďakovali za to, že sme prišli a podali nám ruku. Žiadali nás, aby sme prišli na budúci týždeň. Pre nás to bol vzácny dar, znak, že nám dôverujú.“*

V r. 1991 pápež Ján Pavol II. počas svojej púti v našej krajine navštívil väzňov. Bolo to prvýkrát, čo pápež navštívil väzňov v Poľsku. Pri tej príležitosti povedal: *„Iba vtedy, keď je väzenský systém založený na pravde dynamizmu ľudskej osoby, na možnosti morálneho rozvoja, iba vtedy väznica môže ponúknuť väzňovi reálnu možnosť plného návratu do spoločnosti. (...) Najhorším vo väzení by bolo uzavreté a zatvrdnuté srdce a úplne najhorším zlom je zúfalstvo. Pri vstupe do väzenských štruktúr ďakujeme Bohu za otvorené srdcia našich bratov, za ich prijatie, lebo my sami od nich veľa dostávame.“* (Prejav Jána Pavla II. väzňom, 7. júna 1991)

Keď sme sa do väznice znova vrátili, nastala nezvyčajná situácia. Jeden z našich dobrovoľníkov, Jacek, mal oblečené čierne tričko s nápisom: *„Nedaj sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo“* (Rim 12,21) a obrazom blahoslaveného P. Jerzyho Popieluszku, duchovného pre členov «Solidarita»,

hlavne robotníkov. (Otec Jerzy, ktorého heslom bolo «*Bud' vítazom zla cez dobro*», bol prenasledovaný komunistami z dôvodu viery a jeho kňazskej služby. Počas prenasledovaní odpovedal vždy gestami lásky a milosrdenstva. Počas jednej noci v r. 1984 ho komunisti uniesli, uväznili a kruto zavraždili.) V jednej chvíli sa jeden z väzňov priblížil k Jacekovi a povedal mu, že by chcel mať také isté tričko. Jacek si ho bez váhania vyzliekol a vzájomne si vymenili oblečenie. Videla som, ako veľmi to dojalo ostatných. Jacek dostal na výmenu obyčajnú vyblednutú košeľu, ale bol šťastný, že mohol tomuto človeku splniť túžbu.

Počas iného stretnutia, kvôli jednému konkrétneho prípadu, sme sa rozprávali o hodnote modlitby príhovoru. Potom sme prítomných väzňov rozdelili do šiestich skupín a požiadali sme ich, aby povedali Bohu, každý vo svojom srdci, o svojej najväčšej túžbe, úmysle, ktorý im je drahý. Na oltár sme postavili šesť sviečok s logom Roka milosrdenstva. Nás bolo na návšteve tiež šesť. Začali sme spoločnou modlitbou na ich úmysly, potom každý z dobrovoľníkov zapálil jednu sviečku a vzal si ju so sebou, s uistením, že až do veľkonočnej nedele sa každý deň bude modliť za ostatných väzňov skupiny. Sľúbili sme im našu každodennú modlitbu. Na začiatku mali veľmi negatívny postoj k Cirkvi a boli teraz prekvapení, keď počuli, že sa chceme modliť za nich, ktorí sú uväznení. «*Niečo sa zachvelo v našom vnútri*», priznali. Vnútorne dotknutí, poďakovali nám : cítili, že si ich niekto všimol a že ich má niekto rád.

V máji počas homílie sme hovorili o Panne Márii a zázračnej medaile. Po sv. omši väzni dostali medailu. Niektorí z nich si ju vzali buď pre svojho druhu vo väzení alebo pre svoju ženu, či pre syna.

Väčšina tých, ktorí prichádzajú na sv. omšu, sú mladí ľudia vo veku od 25 do 30 rokov, jeden sa zdá byť trochu starší. U niektorých vidím na tvári vrásky, nedôverčivé pohľady, ale tiež túžbu dať životu zmysel. Iní majú pokojný pohľad, prinášajúci trochu nádeje a tiež - nedávno - trochu priateľstva. Približujú sa k nám, kladú otázky, čím ďalej tým viac sa otvárajú. František, ktorý spoznal jednu z dobrovoľníčok, bývalú kamarátku zo základnej školy, sa začal s nami rozprávať a teraz nám pomáha vytvárať otvorenejšie vzťahy s ostatnými.

V jednom rozhovore s A. Tornellim, pápež František hovorí: „Mám mimoriadny vzťah k tým, ktorí sú vo väzení, zbavení svojej slobody. Vždy som mal ku nim blízko, hlavne kvôli vedomiu, že som hriešnik. Zakaždým, keď som prekročil prah väznice (...), pýtal som sa: Prečo oni a nie ja? (...) Ich pády mohli byť mojimi, necítim sa byť lepší ako tí, ktorí sú proti mne.“ (Meno Boha je milosrdenstvo, s. 63-64)

Keď som prvýkrát vstúpila do väznice a zostala s väzňami, necítila som ani strach, ani úzkosť, ale naopak, vnútornú radosť. Zakaždým, keď prídeme, sme dobre prijatí, ukážu nám, že sme očakávaní. Je to neuveriteľné, ale je to ako keby tvorili súčasť mojej rodiny, kde sú osoby, ktoré sú mi drahé. Lebo v skutočnosti my tvoríme jednu rodinu; rodinu Božích detí, nielen cez skutočnosť stvorenia, ale tiež cez krst. Sú to kresťania, katolíci, ktorí v niektorej chvíli života pretrhli puto s Kristom. Táto situácia sa týka aj nás, keď upadneme do hriechu. Preto sa nesnažíme obrátiť našich bratov väzňov, nežiadame od nich nič, čo sa týka života. Ale počúvame ich, keď sa chcú s nami rozprávať. Veľa ľudí nám radilo, aby sme si dávali pozor, aby nás nevyužívali. Ale nič také sa nedeje. Dôkazom, že títo ľudia potrebujú duchovnú podporu je, že nežiadajú žiadnu materiálnu pomoc, nechcú, aby sme čokoľvek robili pre nich mimo väznice. Jediná vec, po ktorej túžia je, aby sme prišli a delili sa s nimi o našu vieru a našu lásku k Ježišovi. Potrebujú Ježiša. Žalmista hovorí: „*Lebo Pán vypočuje chudobných a nepohrda svojimi, keď sú v zajatí.*“ (Ž 69, 34). Na jednom stretnutí s väzňami rímskej väznice v decembri 1983 Ján Pavol II. povedal: „*Skutočné oslobodenie je možné vďaka obráteniu a očisteniu srdca, teda vďaka radikálnej zmene srdca, ducha a života, čo môže zrealizovať iba milosť Krista. (...) Keď milosť Vykúpenia oslobodí človeka od spojenia s jeho hriechmi, vtedy – nech by boli vonkajšie podmienky akékoľvek – začína sa radovať z vnútornej slobody, ktorá je zdrojom všetkých ostatných slobôd.*“

Vnuknutím Ducha Svätého sme spolu s kňazom, duchovným väznice, uvažovali, že by snád' bolo dobré nechať Najsvätejšiu Sviatosť Oltárnu v kaplnke väznice, aby tam Ježiš Kristus bol skutočne prítomný. Niektorí väzni boli skeptickí, lebo nie všetci sú katolíci, hoci ich je väčšina. A čo s ostatnými vierovyznaniami? Kňaz, duchovný väznice, dostal dovoľenie od arcibiskupa a riaditeľa väznice, my sme spolu s dobrovoľníkmi hľadali fondy na zakúpenie svätostánku a zariadenie kaplnky. Kňaz nás uistil, že doplní zvyšnú sumu, ak bude potrebné. Kúpili sme nové oltárne plachty a sviečky, komunita z Gdynia nám darovala oltárnu výbavu, provinciálny dom ponúkol lekciónare. Jedna z dobrovoľníčok kúpila nový ornát a zaviazala sa, že do konca roka zabezpečí všetky druhy ornátov. V toľkých udalostiach sme spoznali zásah Božej Prozreteľnosti a túžbu Ježiša, ktorý dal svoj život na kríži, aby nás oslobodil z otroctva hriechu a zachránil každého z nás. Hovorí: „*Pod'te ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním*” (Mt 11,28).

„Služba väzňom nás neustále formuje,“ hovorí sestra Alexandra. *„Ale občas sa zúčastňujem na stretnutiach Oblastnej väzenskej konferencie, ktorá má veľa skúseností s pastoráciou väzňov. Počas formačného stretnutia v apríli som počula svedectvo jedného bývalého väzňa, v súčasnosti člena readaptačného spoločenstva „Matúš“. Ako mladý spolu s rodičmi emigroval do USA. Ale veľmi rýchlo sa dostal do skupiny zločincov. Viackrát bol vo väzení. Počas svojho posledného pobytu vo väzení sa obrátil vďaka stretnutiam s kresťanmi. Chodil tam nasilu... ale vrátil sa odtiaľ zmenený. Začal čítať Bibliu a čím viac ju čítal, tým viac ho Božie slovo premieňalo. Po návrate na slobodu sa vrátil do Poľska. Dnes ako horlivý katolík vydáva svedectvo o moci Božieho milosrdenstva.*

Svedectvo tohto muža, ako aj svedectvá zamestnancov väznice, s ktorými máme skúsenosti vo väznici Wejherowo, upevňujú moje

presvedčenie, že je to základná služba a že tieto osoby očakávajú nielen slobodu, ale tiež Boha.”

Ďakujeme Bohu a Spoločnosti, že môžeme navštevovať našich bratov vo väzení a byť svedkami Božieho milosrdenstva, z ktorého my prví máme úžitok. Počas tohto jubilea milosrdenstva nám Boh dovolil vyjsť na periférie, aby sme zažili blízkosť s našimi väznenými bratmi, ako nás k tomu vyzýva Dokument medzi zhromaždeniami „*S odvahou lásky*“. „*Aké šťastie, že môžete slúžiť týmto úbohým galejníkom,*“ hovorieval sv. Vincent (Coste X, 125). My sme mali skúsenosť z krásnej spolupráce medzi kňazmi, sestrami, dobrovoľníkmi, nezištnými laikmi a obyvateľmi Domu sociálnej pomoci (ktorí podporujú našu misiu modlitbami); títo všetci zasievajú Božiu lásku.

Dôverujeme milosrdnému Ježišovi. Nech učiní naše srdcia podobné Jeho milujúcemu srdcu. „*Dcéry moje, aká je to pravda!... Zakaždým, keď ich sestra navštívi... nájde tam Boha*“ (porov. Coste IX, 252).

Komunita vo Wejherowe

Ch

Charta

Dcéry kresťanskej
lásky

„KLAUZÚRA“

*Zasvätené, pretože „viac vystavené svetu“,
zasvätené, aby „sa dostali ku všetkým“...*

„Náš ctihodný Otec povedal jednej sestre: „Vy, dcéra moja, povedzte mi, prosím, prečo majú dcéry kresťanskej lásky sa usilovať získať čnosť poslušnosti.“

*- Preto, pane, lebo rehoľníčky majú svoje kláštory, ale my nemáme; keby sme neboli **viazané** poslušnosťou, hrozilo by nám, že by sme robili veľa chýb.*

*- Bože môj, to ste dobre povedali, naozaj ste to dobre povedali! Vy teda, dcéra moja, si vážite, že vás poslušnosť musí **viazať** tak, ako kláštory rehoľníčky?*

Sestra na to odpovedala, že áno, a že hoci nie sme zatvorené, nie sme preto menej povinné zachovávať poslušnosť ako rehoľníčky.

*- Drahé sestry, **preto vám poslušnosť slúži za múry**. Aké je to krásne. Sestra bude slúžiť chorým vo farnosti. Ak ešte patrí sebe, nebude jej robiť ťažkosti ísť raz tam, raz inam, k tej známej pani, k svojej príbuznej, alebo na miestach, kde ju volajú povinnosti zastaviť sa dlhšie, ako si to vyžadujú záležitosti. Svätá poslušnosť ju chráni od tohto všetkého. Ona ju vedie len k tomu, kde si to vyžaduje služba a nestráca čas neužitočnými návštevami. Sestrička, na toto ste mysleli, keď ste povedali, že rehoľníčky majú kláštory, ale dcéry kresťanskej lásky majú len poslušnosť? Ach. Uvedomujete si, že dcéra kresťanskej lásky, ktorá zachováva dobre poslušnosť, robí dobre tak, ako rehoľníčka vo svojom kláštore?*

Sestra na to odpovedala súhlasom. P. Vincent pokračoval: „Áno, milé sestry, ste o tom presvedčené. Ak je niečo pekné na pohľad, príjemné Bohu a obdivuhodné v očiach anjelov a ľudí, ak je niečo hodnejšie úžasu, tak to je pohľad na dcéry kresťanskej lásky, ktoré žijú vo svojom súkromí, v izbe tak, ako chcú – v zdaní a v úsudku tých, ktorí ich nepoznajú, ale v skutočnosti sú podriadené tak, že možno povedať, že nikdy nekonajú podľa svojej vôle, pretože robia všetko len zo svätej poslušnosti. Ach, nie, buďte si isté, drahé sestry, rehoľníčky, ktoré sú zatvorené na celý svoj život v kláštoroch, nerobia nič viac ako vy, ak ste poslušné. A to, čo robíte z tejto čnosti, je také veľké, že len ťažko nájdete niečo väčšie.“

Konferencia zo 7. augusta 1650, *O poslušnosti*, SV IX., s. 512-513

„Keď dobyvatelia dobývajú mesto, vtedy guvernér a tí, ktorí sú poverení obranou mesta, sú ustavične na stráži a zvlášť bedlia tam, kde sú slabšie miesta. Ak niektorá brána nie je istá, a aj keby bola, neprestávajú ju strážiť. Vidíte, drahé sestry, aká obozretnosť, keď ide o ohrozenie životov, keď vieme, kde je nebezpečenstvo. Slečna, sám Pán Boh vám vnukol, aby ste nám povedali takúto dôležitú vec. Nech je za to oslávený! Skúmajte teda, kadiaľ môže nepriateľ vtrhnúť. Pýtajme sa, kadiaľ môže vstúpiť, postavme tam múr, dajme tam delo, slovom hľadáme prostriedky, aby sme zabránili vniknutiu nepriateľa. Lebo keď sa raz dostane do Spoločnosti, urobí všetko, aby ju zničil a zrazil k zemi!“

Konferencia z 25. mája 1654 *O zachovaní sa Spoločnosti*, SV IX., 697 vo fr.

KRÁTKE ÚVAHY

„Sestra ide len tam, kde si to vyžaduje služba.“

Sv. Vincent spája poslušnosť s misiou, so službou. Ak je tu isté „uzatvorenie“, ak existuje „klauzúra“, ak ste „viazané“ – prevzatím slovníka

duchovného života používaného sv. Vincentom – je to kvôli tomu, že si to „vyžadujú záležitosti“. Ísť „*len tam, kde si to vyžaduje služba*“. „Svet“ – s pohybom na uliciach, cestách, v domoch chorých, chudobných – toto všetko predstavuje široký priestor – „*Nie ste uzatvorené*“ – čo však v sebe obsahuje určitý limit, „múr“ alebo rámec, a ňou je práca, služba, ktorú je potrebné vykonať.

Ďalší úryvok potvrdzuje a opakuje potrebu formácie: „*Čas, ktorý vám zostane po službe chorých, máte dobre využiť. Nebuďte nikdy nečinné. Učte sa čítať, nie pre vlastný úžitok, ale pre to, aby ste boli schopné byť poslané na miesta, kde by ste mohli vyučovať. Viete, čo chce Božia prozreteľnosť z vás urobiť? Snažte sa byť vždy v stave, aby ste mohli ísť, keď vás svätá poslušnosť bude posielat’*“¹.

Vo viacerých iných konferenciách sv. Vincent bojuje proti záhaľke. „*Čo urobia spoločne dve osoby, ktoré nebudú mať čo robiť, ak nie to, že sa budú najskôr zaoberať neužitočnými a nebezpečnými vecami? Potom budú rozprávať zhubné a odsúdeniahodné reči, ohovárať, kuť klamstvá, šomrať proti predstaveným, kritizovať pravidlá a hovoriť o nich s pohrdaním! Staváť vzdušné zámky. Ved’ ani neviem, aké výstrednosti môžu prechádzať záhaľčivým duchom?*“².

Zastavím sa pri slove „výstrednosti“. Hneď myslím na jeho opak, a to priamu cestu, alebo premyslenú, zváženu, zarámovanú. V tomto kontexte je rámcom dynamika, a to „ísť“: „*Snažte sa byť vždy v stave, aby ste mohli ísť*“. Máme robiť toto a nie niečo iné. Ale rámcom je aj tu aj spôsob, ako to robíme. V rámci sú ďalšie rámce!“ Myslím zvlášť na dve oblasti, do ktorých sa vkladáte vo vernosti charizme, a to oblasť zdravia a vzdelávania.

Starostlivosť o chorých patrí do kategórie veľmi štruktúrovanej služby. Existuje v nej predpisy, „ohraničené“ alebo „vytýčené“ cesty a účinné

¹ Konferencia z 31. júla 1634, *Vysvetľovanie pravidiel*, SV IX., 7.

² Konferencia z 28. novembra 1649, *O láske k práci*, SV IX., 491.

techniky, ktoré treba aplikovať. Niektoré predpisy sú zložité, ťažké na vykonávanie, ale zachraňujú život. Existujú dokonca diplomované zdravotné sestry – vedúce oddelenia. V oblasti vzdelávania sa tiež hovorí o „rámci“, teda istom ohraničení, ako napr. škola, zásady spísané do charty školy, smernice a výchovné ciele, pedagogika, pedagogický tím a pod. Nie sú to ciele, ale prostriedky na dosiahnutie cieľov.

Poslušnosť je čnosť, ktorú si treba osvojiť. Je to prostriedok a musí zostať prostriedkom. Je ťažšie duchovne si osvojiť spôsob života a služby, ako materiálne postaviť ohradu, klauzúru s mrežami, vybudovať „hradby“ na obranu mesta alebo postaviť hrádzu na ochranu prístavu. Prostriedok, a nie cieľ sám o sebe, pre splnenie služby, starostlivosť o chorých, či vzdelávanie a výchovu. Poslušnosť – dnes ju rozviním v troch črtách ako: **počúvať** pre prijatie misie, **kráčať** po vyznačenej ceste a **rešpektovať** dohodnuté stretnutie.

Poznáme pekný príklad poslušnosti Márie, matky nášho Spasiteľa, Ježiša Krista. Počúval som a povedal áno ako Mária počúvala zvestovanie a súhlasila s Božím plánom, že bude Pánovou služobnicou. Každý deň obnovujem svoje áno. Vychádzam z domu komunity, aby som išiel do domu, izby chorého a ošetrujem, opatrujem a všetko, čo táto osoba potrebuje. Napíňam vypovedané slovo a potrebnú prácu. Poslušnosť môžeme spojiť aj s vernosťou nášmu povolaniu. Ale nepredbehujem 8. deň, kedy sa spomenú slová „profesia“, „večný sľub“ a téma vernosti.

„Vôbec nestrácať čas...“

Z akého dôvodu potrebujeme ešte byť „viazané“? Všetci vieme, že otázka času je chúlостivý problém. Niekedy sa necháme prevýšiť návalom. V bežnej spoločnosti ako i v Cirkvi vždy existuje určitá tendencia byť vždy účinnými, produktívnejšími: neodchýliť sa od stanovených cieľov, realizovať tie isté ciele, nevybočovať z rámca, dodržiavať zásady a predpisy. Je nepopierateľné, že sv. Vincent a sv. Lujza zaviedli určitú profesionálnu

náročnosť, teda požiadavku byť dobre formovaný. Už nemôžeme, hoci máme aj nepatrné prostriedky, „nejako si poradiť“ alebo improvizovať pri službe chudobným. „Účinná láska“ je vtedy, keď je organizovaná, odborne prevedená. Ide v nej o život osôb, poskytujeme im „telesnú i duchovnú“ službu. Poznáme skoro „chirurgickú“ presnosť vpísanú do Pravidiel pre charitatívne spolky. Je to ako kontrolný zoznam pre vzlietnutie, samotný let a bezpečné pristátie lietadla plného cestujúcich...

Ale sv. Vincent nie je „úderník“. Nechce robiť zo svojich ľudí mučeníkov. Mnohokrát odporúča sv. Lujze, aby si chránila a šetrila svoje zdravie³. To isté odporúča dcéram kresťanskej lásky a bratom a kňazom misionárom. Sv. Lujza tiež prosí sv. Vincenta, aby si šetril sily, pretože v službe treba pokračovať a je potrebné ju konať. Vincent a Lujza v začiatkoch oboch spoločností nemali toľko svojich ľudí (sestier a kňazov) na prácu, ako otrokári svojich otrokov, alebo keby sme si chceli zapožičať moderný športový výraz: nemali ich toľko ako tréneri hráčov národnej futbalovej ligy spolu s náhradníkmi na trestnej lavici. Keď dcéry kresťanskej lásky a misionári prijali základnú formáciu, boli zamestnaní naplno. A ak niektorá/niektorý z nich ochorel/a alebo zomrel/zomrela, sv. Vincent a sv. Lujza museli čo najrýchlejšie, „najnutnejšie“ čeliť situácii. Ak je naozaj niečo, čo nás „viaže“, čo sa stavia pred nás ako „hradba“, ako nutná požiadavka či limit alebo čo ohraničuje, či rámcuje naše misionárske činnosti, tak je to neustála potreba správne rozlišovať, čo je to „potrebné“, *nutné, prvoradé*. Keď sme už dobre rozpoznali, čo treba, tak je potrebné snažiť sa to uskutočniť.

Posledný bod: Sme stále „oklieštení“ prácou? Nie. Máme ju vedieť nutne „opustiť“, aby sme „venovali“ čas inému, a to: odpočinku, formácii, reflexii, spätnej väzbe, prameňu – Božiemu slovu, ponoreniu sa do vincentského ducha cez spisy sv. Vincenta, sv. Lujzy, našich Konštitúcií a Štatútov... Pretože „Martin spôsob“⁴ na nás číha každý deň. Aj my sme

³ List 168, sestry Lujze de Marillac, SV I., s. 240.

⁴ Pápež František, *Angelus*, nedeľa, 21. júla 2013 (Lk 10, 39-40).

v práci, službe „vystavené“ rutine, únave, nepochopeniu (iných alebo vlastných).

OTÁZKY

- Ako žijem poslušnosť?
- Čo je pre mňa najľahšie alebo najťažšie: počúvať, kráčať po ceste alebo vážiť si stretnutie?

Podnetné úvahy Pápeža Františka:

„Pán pripravuje dušu, pripravuje srdce, a jeho samého v skúške, pripravuje ho v poslušnosti, pripravuje ho vo vytrvalosti... Keď nám Pán chce dať misiu, zveriť nám nejakú prácu, pripravuje si nás. Pripravuje nás na to, aby sme ju robili dobre, ako pripravoval Eliáša. A najdôležitejšie z toho nie je to, že sa stretol s Pánom. Nie, toto je v poriadku. Dôležitá je celá tá prípravná fáza smerujúca k poslaniu, ktoré mu Pán zveruje. A to je rozdiel medzi apoštolským poslaním, ktoré nám dáva Pán, a nejakou úlohou typu: ‚Musíš urobiť to a to bežnou ľudskou úlohou, čestnou, dobrou... Keď však Pán dáva misiu, vždy nás nechá vstúpiť do procesu, procesu očisťovania, procesu rozlišovania, procesu poslušnosti, procesu modlitby.“ (Homília z 13. júna 2014, kaplnka Domu sv. Marty)

P. Jérôme DELSINNE CM

Provincia Fortaleza
Na severovýchode Brazílie

Komunita v pohybe od roku 1968 po súčasnosť (pokračovanie)

BOH KRÁČA SO SVOJÍM ĽUDOM

NAŠA SKÚSENOSŤ S CHUDOBNÝMI MESTA

1. Obete záplav

V období dlhotrvajúceho sucha sa veľa ľudí z vidieku presídľuje a stavajú si svoje hlinené domky v suchých korytách riek alebo jazier. V čase dažďov si príroda nárokuje na svoj terén a rodia sa nové problémy na periférii Fortaleza. V roku 1984 bola tuhá zima a väčšina domčekov z hlíny, dreva a konárov sa zrútila, čím sa mnohopočetné rodiny 72 štvrtí periférie veľkomesta Fortaleza ocitlo bez strechy nad hlavou. Počas Veľkého týždňa sme im išli na pomoc, zvlášť tým, ktorí prežívali konkrétnu krížovú cestu. Vďaka stanom, ktoré darovala Civilná obrana štátu našli rodiny dočasnú strechu nad hlavou. Na Veľkonočnú nedeľu sme boli vyčerpané ale šťastné, že sme mohli zdieľať utrpenie spolu s „ukrižovanými“ tejto zeme. Bola to najhlbšia Veľká noc nášho života.

2. Mobilizácia

Ďalšou významnou skúsenosťou bola naša účasť na manifestácii Hnutia bezzemkov, aby sme podporili roľníkov, ktorých práva nie sú rešpektované kompetentnými činiteľmi, a to právo na vzdelávanie, zdravotnícku pomoc, právo na pozemok, aby mohli žiť a pracovať, právo na pitnú vodu a pod.

Pokiaľ roľník nemá prácu a pôdu a volajú ho „tulák“, jeho ľudská dôstojnosť nie je rešpektovaná. Manifestácia trvala 17 dní, na jednej z veľkých ulíc Fortaleza boli postavené stany pred Ministerstvom poľnohospodárstva. Zostali sme až do konca s 2000 poľnohospodárskymi robotníkmi a ich rodinami. Počas manifestácie rôzne združenia, zasvätené osoby a ďalší poľnohospodári mali rozložených asi tridsať stánkov, kde viedli kurzy šitia, vyšívania, maľovania, výrobkov z papiera, o recyklácii materiálov a ďalšie.

Pred začatím vyjednávania sa polícia postavila proti manifestujúcim tým, že púšťala slzotvorný plyn na rozohnanie ľudí a odstránenie stanov. Napriek plynu sme mohli zostať v „stane alternatívnej medicíny“, kde sme ošetrovali ranených. V „stane Písma“ s ďalšími rehoľníkmi sme meditovali Sväté písmo, zvlášť úryvky z knihy Exodus, ktoré prinášali ľuďom osobitné svetlo na Božiu prítomnosť v tomto prebiehajúcom zápase. Podobne aj liturgické modlitby a slávnosti boli silným časom a pomocou pri prekonávaní ťažkých denných chvíľ.

3. Misijná formácia

Keď sme chodievali navštevovať chudobné rodiny po dedinách, pridávali sa k nám niektorí mladí ľudia z mesta, zvlášť pri dvoch takých udalostiach, a to v čase konania karnevalu (fašiangy) a počas Veľkého týždňa, pretože ľudia na dedine nemali možnosť ísť do niektorých duchovných centier, ktoré sú všetky veľmi vzdialené.

Počas jedného modlitbového večera sme uvažovali o ľuďom, ktorých zasiahli povodne. Po deľbe z Božieho slova sme prijali predsavzatia ako odpoveď na túto výzvu. Boli vytvorené dve mládežnícke skupiny: jedna išla na pomoc dedinám a druhá na pomoc tým, ktorí boli zasiahnutí povodňami. Obe skupiny vykonali obdivuhodnú prácu, ale zakúšali potrebu prehíbiť Božie slov. Preto následne chodili na viacmesačné katechézy. Títo mladí sa stali „misionárskou skupinou“ a zapojili sa do „Prímestských misií“ – túto službu zaviedol kardinál arcidiecézy Fortaleza.

(Na pokračovanie)

Komunita Exodus

Medzinárodná vinčentská sesia

Boh milosrdenstva a sv. Vincent de Paul

Ⓟ

Dejiny Spoločnosti

OD OSOBNÉJ SKÚSENOSTI K MISIONÁRSKEJ

Sväté roky sú pre nás príležitosťou k obnove tak, ako sme to mohli zakúsiť, keď bol vyhlásený Rok viery. V Cirkvi, „v krajine, z ktorej pochádzam“, sa mi zdá, že žijeme ako obnovenie sa v milosrdenstve vďaka vyhláseniu Svätého roku milosrdenstva pápežom Františkom. Je to pravdivé u vás, napríklad. Slovo „milosrdenstvo“ nebolo zvlášť v móde a náš Svätý Otec ho vyzdvihol. Dáva mi spoznať, že milosrdenstvo sa netýka len nášho duchovného vzťahu s Bohom, ale i nášho spôsobu existencie vo svete. U nás, vinčentínov, milosrdenstvo môže mať osobitné miesto. Toto by som chcel s vami spoznávať počas týchto dvoch dní tým, že sa vrátíme a budeme uvažovať o našom svätom Zakladateľovi vo svetle témy jubilejného roka. Ako prežíval Božie milosrdenstvo sv. Vincent? Aké zmeny spôsobilo v jeho živote? Ako nám jeho skúsenosť môže pomôcť v súčasnosti?

Tieto body by som chcel s vami prebrať v dvoch fázach, ktoré nevychádzajú z chronológie jeho dejín, ale len z určitého rozlíšenia, aby sme si všimli Božie milosrdenstvo v živote sv. Vincenta de Paul, ako ho videl a žil on: najskôr v jeho osobnom živote a potom s tými, ktorých zapojil do charitatívnych diel.

I. OSOBNÁ SKÚSENOSŤ

OSOBNÁ SKÚSENOSŤ – CESTA OBRÁTENIA P. VINCENTA

Poznáme niekoľko rozhodujúcich prvkov zo života sv. Vincenta de Paul. Pochádzal z roľníckych rodičov, ktorí mali šesť detí. Rodičia

rozpoznali Vincentove talenty. Okrem viery, ktorú mu vštepili, spoznajú v ňom schopnosti, ktoré mu mali umožniť dostať sa ku kňazstvu a podľa vtedajšieho dobového ponímania mu mali pomôcť nadobudnúť zdroj príjmov pre živobytie rodiny. Môže využiť aj niektoré rodinné vplyvy. Pozná sa s kňazom Artousom z kraja Dax, príbuzným z matkinej strany menom Sauveur Diharse /sovör diarz/. Práve on, keď sa stane biskupom mesta Tarbes /tarb/, ho vysväťí na diakona. Je tu tiež advokát, pán Comet /kome/, ktorý mu pomôže. Poskytne mu ubytovanie počas jeho štúdia v meste Dax. Umožní mu tiež, aby bol domácim učiteľom jeho vlastným deťom. Táto prvá skúsenosť bude mať vplyv na jeho budúcnosť. Študent Vincent si túto skúsenosť zopakuje v meste Toulouse /tulúz/, keď bude správcom malého internátu chlapcov, aby si tak zabezpečil prostriedky pre dokončenie univerzitných štúdií. Okrem toho mu tá prvá skúsenosť umožní začať jeho službu domáceho učiteľa v rodine Gondiovej¹. Táto rodina zohrá rozhodujúcu úlohu vo Vincentovom misionárskom povolání. Jeho otec sa preto iste nepomýlil, keď sa rozhodol predať pár volov, aby mu mohol zaplatiť jeho štúdium v Daxe.

Ešte by som chcel zdôrazniť dve prirodzené výhody, ktoré mladý Vincent neskôr v živote využil. Od svojej mladosti vedel ľahko nadväzovať vzťahy. Možno to bolo preto, že nepoznal vtedajšie životné štýly, ale u neho sa mi zdá táto vlastnosť pozoruhodná, lebo ju vedel spojiť so svojou veľkou schopnosťou premiestňovania sa. Veľa cestoval. Opiera sa o rodinné zväzky, ale keď sa vzdiali od svojej rodiny, v Toulouse, v Avignone /aviñone/,... v Ríme, v Paríži, tu všade naďalej stretáva vplyvných ľudí. Je spôsobilý byť vysvätený za kňaza v Château-l'Evêque /šató levek/, toto miesto bolo vzdialené od jeho pôvodnej diecézy a bol vysvätený vo veku 19 rokov, čo bolo omnoho skôr, ako bolo dovolený vek (24 r.). Toto možno ospravedlniť tým, že v tom čase vo Francúzsku ešte neboli prijaté pokoncilové smernice. Keď prišiel do Paríža, podarilo sa mu dosť rýchlo dostať do služby kráľovnej Margity, bývalej manželky kráľa Henricha IV., ktorá bola

¹ Domáci učiteľ dvoch chlapcov, Petra a Henricha.

finančne zaistená kráľom. Skontaktoval sa s vplyvnými osobnosťami, ako Petrom Bérullom, ktorý mu otvoril mnohé dvere v Katolíckej cirkvi vo Francúzsku, ako aj v bohatých kruhoch, ba aj v jeho duchovnom živote. Čo sa toho týka, vyzdvihujem tu druhú vlastnosť mladého Vincenta, a to jeho otvorenosť a schopnosť spoznávania. Neprilipne na niektorý duchovný prúd alebo duchovnú tradíciu. Rád ho prirovnávam k včele, ktorá je schopná napiť sa z nektáru rôznych kvetov a vytvoriť svoj vlastný med. Vincent bude neskôr poznačený karmelitánskou, ignaciánskou, bérullovsou a ďalšími duchovnými školami. Zaiste veľa čítal, veď vedel pravidelne citovať veľkých autorov, ako sv. Augustína, sv. Tomáša Akvinského a pod. Jeho inšpiračný prameň je bohatý a dostatočný pre utváranie jeho vlastnej cesty.

S takým sľubným začiatkom mohol mladý Vincent dosiahnuť významné postavenie, ktoré, ako sa zdá, hľadal vo svete, hoci všetko nešlo tak dokonale. Poznáme obdobie, kedy túžil po istej zábezpeke. Avšak viaceré vklady boli stratené, ako napríklad benefícium vo farnosti v Tilh, alebo nerentabilné opátstvo sv. Leonarda v Chaumes /šóm/. Je však úctyhodné, že vo chvíli, kedy sa na obzore ukazuje dobrá situácia vo farnosti v Clichy /kliši/, neskôr začiatok služby pre váženú rodinu Gondiovú, mladý kňaz Vincent sa dáva na inú cestu, a to služby chudobným. Čo ho tak zmenilo?

Často sa hovorilo o rozhodujúcom obrátení vďaka stretnutiu sa s chudobnými v roku 1617 v Gannes /gan/ a v Chatillon /šatijö/. Nepochybujem o tom, že tieto dve udalosti predstavujú rozhodujúcu a podstatnú etapu v živote Pána Vincenta. Na chvíľu sa vzdialme od týchto dvoch udalostí a doplníme si ich preskúmaním jeho duchovného života. Pokúsme sa o hypotézu... Akú osobitnú úlohu mohlo zohrávať Božie milosrdenstvo v obrátení Vincenta de Paul? Ponúkam vám úvahu o tom, čo som zachytil z jeho slov a jeho zápiskov o Božom milosrdenstve.

Vincent de Paul sa istotne nechal osloviť Božím milosrdenstvom. Pripomeňme si – akoby prototyp obrátenia – postavu Léviho v evanjeliu podľa Lukáša (Lk 5,27-32), hoci som nikde nečítal, že by sv.

Vincent priamo písal o tejto časti evanjelia. V úryvku vidíme muža, ktorý si sedí na mýtnici a vyberá mýto. Iste dobre zarábal. Bol tam sám a Ježiš k nemu podišiel a povedal mu, aby išiel za ním. Na to Lévi hneď odpovedal skutkom. Neskôr, vo svojom dome usporiadal veľkú hostinu, aby privítal Ježiša, zástup mýtnikov – kolegov a iných ľudí. Stretnutie s Ježišom nakontaktovalo Léviho s jemu podobnými, otvorilo mu cestu pre vytváranie vzťahov s ďalšími ľuďmi, ktorých opozícia farizejov nazve „hriešnici“. A Ježiš odpovedá týmto farizejom, ktorí šomrali: „Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov, aby sa kajali.“ Lévi, ktorý išiel za Ježišom, ocitá sa medzi hriešnikmi a je povolany k obráteniu. Keď Ježiš stretáva ľudí, zjavuje im ich stav „hriešnika“ a Božej lásky, ktorá ich pozýva k novému životu, spolu s ostatnými, aby prijali spásu.

Vieme si predstaviť, že mladý Vincent de Paul mohol počuť podobnú výzvu? Vo svojom pokušení proti viere sa rozhodol odovzdať sa Bohu a jeho milosti. A keď prijal rozhodnutie obetovať sa Bohu v službe chudobným, zakúsil, že je oslobodený od pochybností. Nechal, aby ho Boh navštívil a uchvátil, a tak vyslobodil zo slepej uličky. Neskôršie, vďaka príkladu Františka Saleského, si uvedomil nutnosť tohto vnútorného úkonu odovzdanosti:

„V tomto predmete si spomínam na priam Božie slová ženevského biskupa, ktoré boli hodné takého veľkého človeka: „Ach, nechcel by som ísť k Bohu, keby Boh neprišiel ku mne...! Srdce skutočne zasiahnuté milosrdnou láskou, ktoré chápe, čo znamená milovať Boha, nechce ísť k Bohu, ak by ho Boh nepredišiel a nepritiahol svojou milosťou. Toto je vzdialené od vôle zvíťaziť nad ním a pritiahnúť si Boha k sebe vlastnou silou ramien alebo niečo iného. Nie, nie, v takých prípadoch nezískavame nič silou.“ (Opakovanie z rozjímania, 4. augusta 1655, *Čomu sa vyhnúť v láske k Bohu* - SV XI., strana 221 vo fr.).

Tak ako Lévi, Vincent de Paul môže kráčať v Pánových šľapajach v ústrety chudobným, pretože sa nechal pritiahnúť týmto dobrým Pastierom a kráčať po jeho cestách pri hľadaní stratených oviec

a hriešnikov, ktorých Boh povoláva k obráteniu. Pre nadobudnutie takého stavu si všimnime potrebu dvoch postojov:

Stretnutie s dobrým Pastierom si vyžaduje u človeka schopnosť uznať sa za stratenú ovcu, pretože zdraví nejdú za lekárom. Vincent de Paul vyznal mnohokrát, že je hriešnikom a nemôžeme ho podozrievať, že sa len hral na duchovného estéta. Pripomeňme si, napríklad, čo povedal misionárom o klamaní Bohu:

„Ak je neúnosné, keď nás niekto zo sveta nazve klamárom, tak potom čo bude... (...), ak nám Boh raz povie: „Ach!... ty klamár, slúbil si mi na oltári, a teraz ma klameš, zradca, ty si sa najal do mojej služby, pod moju zástavu, aby si ju teraz opustil a išiel na stranu môjho nepriateľa a tak slúžil diablu?!... Sfalšovať slovo Bohu a to Bohu hroznému! Žiaľ, páni, čo urobíme? Musíme sa triasť a utiekať sa k nekonečnému Milosrdenstvu...!“ (Konferencia z 13. augusta 1655, *O chudobe*, SV XI., 236-237).

Vincent de Paul sa uznáva za hriešnika, a preto vzyva Božie milosrdenstvo. Hoci nevie, či to urobil, môžeme vidieť isté spojenie medzi týmto vyznaním a vlastnou skúsenosťou sv. Vincenta de Paul. Zakúsil niečo ťažké a to, že ho nazvali „klamárom“ a bolo to tým tvrdšie, že bol nevinný (bol obvinený s krádeže svojho spolubývajúceho). Po niekoľkých pokusoch mohol spoznať, kde ho Boh skutočne volá, napriek zdanlivo obyčajnej pastoračnej službe. Vedel zachytiť radikálnosť Božej výzvy, ktorá od neho žiadala skutočnú odovzdanosť a sebadarovanie. Vincent de Paul nejde na pomoc chudobným z obyčajnej filantropie, ale z vernosti Bohu milosrdenstva, ktorý odpúšťa jeho hriechy a pozýva ho k solidarite s ďalšími hriešnikmi.

Stretnutie s dobrým pastierom ho viedlo k odovzdaniu sa milosrdenstvu dobrého Boha, ktorý jediný dovoľuje, aby sme predišli zlo. Sv. Vincent sa naučil kráčať v šľapajach svojho Pána, spoliehať sa na neho a táto nová dôvera v nasledovaní Krista je poznačená gestom „všetko opustiť“ podobne ako mýtnik Lévi. Všimnime si, že Vincent de Paul sa postupne zriekol všetkých výhod (tzv. benefícií a aj svojho

dedičstva), aby ich venoval v prospech chudobných. Takto nám pomáha vidieť dôležitosť tohto hnutia odovzdanosti, ktoré sa týka celého života a základného postoja veriaceho. P. Vincent o tom hovorí napr. pri príležitosti straty hospodárstva v Orsigny (orsini), zo ziskov ktorej sa udržiavali diela Misijnej spoločnosti:

„Klaňajme sa *Božej spravodlivosti*“ a uvážme, že nám preukázal milosrdenstvo, keď s nami takto jedná: urobil to pre naše dobro... Uvážme, že sme veľa získali, keď sme stratili, pretože Boh nám s touto farmou odňal aj spokojnosť, ktorú sme mali z jej vlastníctva... Takto sme z Božieho milosrdenstva oslobodení od tohto nebezpečenstva...“ (Rozhovor zo septembra 1658 – *O strate hospodárstva v Orsigny* - SV XII, 53.56)

Vincent so svojimi spoločníkmi sa učí, vďaka Božiemu milosrdenstvu“, strácať svet, aby dostával tak, ako nás to učil Pán Ježiš (Lk 18,29-30): „Veru, veru, hovorím vám, nikto, kto zanechal dom, ženu, bratov, sestry, rodičov alebo deti pre nebeské kráľovstvo, dostane omnoho kráť viac v tomto svete a v budúcom večný život“. Pri iných, podobných príležitostiach, keď Vincent niečo strácal, chcel nechať priestor Božej láskavej činnosti a spoznáva v Bohu milosrdenstva prameň každého usporiadaného života. Ani v súčasnosti by tomu nemalo byť ináč, pretože ide o to, aby sme si osvojili postoje „spravodlivých duší“, ako vysvetľuje sv. Vincent misionárom na inom mieste:

„... Len *náš Spasiteľ* nás môže oslobodiť a darovať pokoj, ktorý požívajú spravodlivé duše. Táto milosť záleží od jeho dobroty a milosrdenstva. Preto ho musíme o ňu prosiť.“ (Konferencia z 29. augusta 1659, *O zásadách sveta, ktoré sú v protiklade s evanjeliovými zásadami* - SV XII., 322).

Boh vo svojom milosrdenstve oslobodzuje človeka od jeho pozemských pút a ilúzií moci. Ponúka mu silu, aby sa odvrátil od sveta a dal mu spoznať a mať účasť na Božom bohatstve. Takto to má ísť pri každom obrátení.

Keď sa Vincent de Paul definitívne obrátil, vážne sa rozhodol byť misionárom. Z Božieho milosrdenstva našiel silu k vernosti. Až do

konca svojho života sa ukázal neúnavným, hoci stále prichádzali nejaké skúšky. Veď mohol byť sklamaným a znechuteným zo svojich vlastných obmedzení. Ale Božie milosrdenstvo ho držalo. Vedel, o koho sa môže oprieť a od koho pochádza každá milosť. Uznáva, že najskôr ju zakúsil na sebe:

„Z Božieho milosrdenstva kongregácia vzrastá počtom a v čnosti, čo som spoznal pri mojich návštevách a aj každý to uznáva. Len ja, úbohý, sa stále viac zaťažujem svojimi vlastnými hriechmi a nespravodlivosťou. Ach, pane, aký je Boh milosrdný, že ma znáša s toľkou trpezlivosťou a súcitom a ja, aký som úbožiak a bedár, že tak veľmi zneužívam jeho milosrdenstvo! Prosím Vás, pane, často ma obetujte jeho Božiemu majestátu.“ (List jednému kňazovi Misijnej spoločnosti do Ríma, 1649 – SV III., s. 487 vo fr.)

Vincent de Paul teda často vzyva Božie milosrdenstvo a odprosuje svojich spolupracovníkov za svoje vlastné hriechy. Hoci je zarmútený veľkosťou svojich vlastných chýb, nepriznáva, že je nimi premožený, pretože sa vždy spolieha o toho, ktorý je Milosrdenstvo a nebojí sa, že ho prekoná svojím zlom. Vyznáva: „Trónom Božieho milosrdenstva je veľkosť chýb a vín, ktoré chce odpustiť“ (Povzbudenie zomierajúcemu bratovi, 1645 - SV XI., 144). Vincent de Paul nie je malomyselný zo seba kvôli pýche, ale pre vieru v nekonečnú Božiu lásku. Pripomeňme si akoby ozvenu, úryvky z Písma, 1 Jn 3,20: „*Lebo keby nám srdce niečo vyčítalo, Boh je väčší ako naše srdce a vie všetko*“. Tiež si môžeme spomenúť na List sv. apoštola Pavla Rimanom (Rim 5,20): „*...kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnila milosť*“.

Podobne, ako to Vincent napísal zomierajúcemu bratovi, vie sa podeliť o svoju vieru a usiluje sa pomáhať svojim spolubratom, aby verili v Božiu pomoc. Vytrvalosť v povolání nepochádza v prvom rade od našej dobrej vôle, ktorú niekedy zakusujeme ako veľmi slabú a menlivú:

„Ach, môj Spasiteľu, Ježišu Kriste! Je pravdou, že my sami sme úbožiaci, schopní len urážať tvoju božskú Velebnosť a znesväcovať

našou zbabelosťou povolanie, ktoré si nám vo svojej добрote daroval, aby sme ti slúžili... Ale zverujeme sa tejto Božej добрote a milosrdenstvu a prosíme ťa z celého srdca o milosť pre všetky sestry... aby mohli žiť podľa pravidiel, ktoré si im chcel dať... A ak sme takí slabí, že padneme, prosíme, vo svojej nesmiernej láske nám podaj svoju pomocnú ruku a zodvihni nás z našich pádov..." (Konferencia z 30. mája 1647, *O Pravidlách* - SV IX., 320).

Boh milosrdenstva, ktorého nám dáva spoznať Vincent de Paul, nie je Bohom, ktorý by bol ustarostený len o zlo, ktoré sme mohli spáchať a o jemu primeraný trest. Vďaka biblickej tradícii ho spoznávame ako „pomalého do hnevu a plného lásky“, schopného súcitu a činnej lásky, keď prichádza na pomoc ľuďom, ktorí sa strácajú vo svojich slabostiach. V tomto smere nám Vincent de Paul ponúka pekné slová:

„Musíme sa starať o telesné potreby, pretože nás Boh takých stvoril, prispôbiť sa našej vlastnej telesnej slabosti. Boh to tak chcel. Je taký dobrý a taký spravodlivý, že nežiada viac. Pozná dosť našu biedu, súcitiť s ňou a vo svojom milosrdenstve dopĺňa naše nedostatky. K Bohu sa máme približovať vo všetkej jednoduchosti, nemáme sa toľko pre to trápiť. On vo svojej добрote a milosrdenstve nám doplní, čo bude potrebné...“ (Pohovor z rozjímania, 4. augusta 1655, *Čomu sa treba vyhýbať v láske k Bohu* - SV XI., 221)

So sv. Vincentom de Paul chápeme, že v Božom milosrdenstve sme očakávaní, aby sme sa usilovali niečo urobiť, ale aby sme urobili všetko, čo môžeme s Božou pomocou². Je to základný postoj pokory, v ktorom uznávame svoje nedostatky, obmedzenia nie preto, aby sme sa zbavovali našej zodpovednosti, ale aby sme lepšie spoznali a prijali Toho, ktorý prichádza k nám a môže nám darovať všetko. Boh je dokonalý a nevolá dokonalých ľudí, aby sa vložili do jeho služieb, ale to On sám dáva svojim služobníkom to, čo potrebujú, aby mohli túto službu splniť. Keď sa sv. Vincent odovzdáva do Božieho milosrdenstva, necháva v sebe vzrastať nábožnosť a úctu k Božej prozreteľnosti.

² porov. Úvod *Všeobecných pravidiel* Misijnej spoločnosti.

V prichádzajúcich skúškach ale i v nájdených riešeniach sa učí spoznávať Božiu prítomnosť a jeho láskavé pôsobenie, ktorým sa dáva poznať svojim verným služobníkom. Viete, že sv. Vincent vždy spoznal vo všetkých dielach Božiu iniciatívu³.

Sv. Vincent de Paul sa naučil prenechávať Bohu pôsobenie, aby sa tak naučil opierať sa o jeho milosrdenstvo, ktoré ho predchádzalo, pretože milosrdný Boh nemôže nechať človeka v jeho biede a poskytuje mu potrebnú oporu. Vincent de Paul nás svojou úctou k Božej prozreteľnosti učí kráčať v Božích šľapajach, nechávať sa predchádzať Bohom, aby sme mohli vkladať svoje nohy do jeho šľapají. Je to dynamika nasledovania Ježiša Krista. Ale všetci tí, čo nasledujú Božie volanie, majú sa ujať svojej povinnosti napredovania, rastu v službe tak, ako to od nich očakáva Boh (= urobiť, čo môžeme, ale urobiť všetko, čo môžeme s Božou pomocou). Boh sa nevnucuje, ale volá a je k dispozícii so svojou milosťou:

„Pane, odpusť nám naše chyby a previnenia proti *evanjeliovým zásadám*... a daj, aby v nás vzrastala milosť žiť podľa nich tak, ako ich máme vložené do našich malých Pravidiel. V týchto Pravidlách, drahí bratia, nachádzame ducha nášho Pána Ježiša, ducha jeho zásad, jeho čností a všetko, čo nám naznačuje, aby sme sa stali hodnými robotníkmi jeho evanjelia... Z jeho milosrdenstva sme teda pripravení a povinní žiť podľa týchto zásad...“ (Konferencia zo 14. februára 1659, *O evanjeliových zásadách* - SV XII., s. 128-129).

OSOBNÁ SKÚSEŇ VIERY V BOHA, KTORÉHO NÁM ZJAVIL JEŽIŠ KRISTUS

Sv. Vincent de Paul nám ukazuje vo svojej skúsenosti milosrdenstva silu obrátenia a obnovy a čím boli pre neho. Najskôr prijal pozvanie, aby sa viac otvoril pre to, čo chce od neho Boh v jeho živote, potom ešte viac, ako boli jeho prvé intuície a prvé oprávnené

³ „Drahé sestry, už som vám veľakrát hovoril, ako musíte byť presvedčené, že Boh je vašim zakladateľom, pretože vám môžem v jeho prítomnosti povedať, že som nikdy v živote na to nepomyslel a myslím si, že ani Slečna Le Gras... Diela, ktorých tvorcov nemôžeme nájsť, vychádzajú z Božích rúk. Vaša inštitúcia nie je dielom ľudským, preto môžete odvážne povedať, milé dcéry, že je Božím dielom“. (SV IX., 242-243.245-246).

potreby. Usiloval sa priblížiť k Bohu a bol nasmerovaný k chudobným. Neskôr na tejto novej ceste nachádza v milosrdenstve silu pre obnovu svojich síl. Zveruje sa Bohu, ktorý nás nikdy neprestal milovať a odpúšťať nám, aby nás neskôr mohol poslať ísť s ním do služby chudobným.

Milosrdenstvo rozvíja vo sv. Vincentovi dôveru v Boha. Je pozoruhodné, ako často sú tieto dve vlastnosti spojené v slovách nášho Zakladateľa. Už sme to mohli počuť v predchádzajúcom citáte, ale teraz sa pri tom zastavíme.

Boh milosrdenstva nie je sudca, ktorý chce odsúdiť, ale zachrániť (porov. Jn 3,16-17). Vnuká dôveru v toho, ktorý sa s ním stretáva a prehlbuje svoj vzťah s ním ako sv. Vincent. Opiera sa oň, aby sa nezotrval pri svojich nedostatkoch. Vedomie hriechu, ktoré tvrdošijne pokúša človeka, nemôže mať posledné slovo u toho, kto sa zveruje Bohu. V tejto veci Vincent de Paul píše jednému úzkostlivému kňazovi:

„Svätý Apoštol videl na nebi zázraky, ale pre to nebol ospravedlnený, pretože videl v sebe príliš veľa tmy a zápasov. Mal však takú dôveru v Boha, že nič na svete ho nemôže odlúčiť od Kristovej lásky. Tento príklad Vám musí stačiť, Pane, aby ste zostali pokojný uprostred Vašej tmy a mali úplnú a dokonalú dôveru v nekonečnú dobrotu nášho Spasiteľa. On chce dokončiť dielo Vášho posvätenia, preto Vás pozýva, aby ste sa odovzdali do rúk jeho Prozreteľnosti. Nechajte sa teda viesť k jeho otcovskej láske, pretože Vás miluje. A ako by mohol odmietnuť takého dobrého človeka ako Vy, keď nikdy neopustí zlého, ktorý dúfa v jeho milosrdenstvo!“ (Istému kňazovi – Abelly, cit. dielo. 1, III. kniha, III. sekcia III., s. 25 – v knihe: SV IV., 317-318).

Dôvera v Boha je spojená s nádejou v jeho milosrdenstvo, ktoré Boh prejaví kajúcemu veriacemu. Viera sa rodí z príslubu života, ktorý dáva Boh človeku a pozýva ho vyjsť a prijať novú zem. Sám Boh mu dáva prostriedky na rast vo svätosti. Vincent neváha a pravidelne prosí Boha o milosti pre svoje povolanie.

„Keď sa Boh chce zdieľať, robí to bez námahy, citlivo, taktne, láskavo a zamilovane. Prosme ho teda často o dar modlitby [prosme ho oň aj pri cvičení sa v evanjeliových čnostiach] a s veľkou dôverou... a budme si istí, že vo svojom veľkom milosrdenstve nám ho napokon dá. Nikdy neodmieta, keď ho prosíme pokorne a s dôverou. Ak ho nedá hneď, tak po určitom čase. Je treba vytrvať a neznechútiť sa. Keď nemáme teraz tohto Božieho ducha, ak vytrváme, vo svojom milosrdenstve nám ho dá, možno za tri alebo štyri mesiace, možno za rok, možno za dva...“ (Pohovor o rozjímaní zo 4. augusta 1655 – *Čomu sa treba vyhnúť v láske k Bohu* - SV XI., 221-222.)

Boh teda zasahuje v bežnom živote povolaných, aby ich držal a viedol, pretože prvou úlohou toho, kto odpovedá na Božie volanie, je práve vernosť. V tej najvyššej miere ide v ňom o vydanie svedectva, o mučeníctvo:

„P. Vincent odporučil do modlitieb členov malej Spoločnosti pánov Mousnier a Bourdaise /munjé a burdéz/, ktorí sú na ostrove Madagaskar a každý deň sú vystavení novým situáciám, aby sa zapáčilo Bohu v jeho milosrdenstve dať im ducha sv. Vavrinca, ktorý by im pomáhal vytrvať, ako to dokázal tento svätý, až do konca a prekonať všetky ťažkosti, ktoré prichádzajú.“ (Pohovor z rozjímania z 10. augusta 1655, *O diele exercícií* - SV XI., 229.)

V povolání možno nebudeme pozvaní znášať prenasledovanie a smrť, ale je isté, že máme v ňom prílnúť k Božiemu plánu s nami. Preto si vyžaduje, aby sme boli pripravení a zodpovedali tejto základnej úlohe, napr. misionár nemá váhať keď treba ísť.

„Ach otcovia, všetci veľmi prosme Boha pre celú Spoločnosť tohto ducha, ochotného ísť všade, aby každý, kto uvidí jedného alebo dvoch misionárov, mohol povedať: „Hľa, apoštolskí ľudia, hotoví ísť hlásať Božie slovo na všetky štyri svetové strany.“... Je potrebné, aby sme všetci mali toto srdce, všetci jedno srdce, odpútané od všetkého, a mali dokonalú dôveru v Božie milosrdenstvo a nerobili si starosti, neznepokojovali sa, nestrácali odvahu. „Budem mať v tej krajine všetko, čo budem potrebovať?“ Spasiteľu! Boh nás nikdy nesklame!...

Nebud' sme teda naviazaní na to alebo ono! Odvahu! Pod' me, kam nás volá Boh, on sa o nás postará, nebojme sa ničoho....“ (Pohovor o rozjímaní z 22. augusta 1655 – SV XI., 292).

Vincent de Paul nám dáva spoznať, že Boh nenecháva osamotených v ťažkostiach tých, ktorých posielal do misie. Ešte som nepreskúmal, či sa sv. Vincent nachádzal v nejakej extrémnej situácii – možno v čase občianskej vojny, tzv. frondy, keď sa pokúšal vyjednávať o pokoj u ministra-kardinála a prechádzal cez ozbrojené skupiny. Pravidelne však informoval o misionároch, ktorí sa nachádzali v smrteľne nebezpečných situáciách a zdôrazňoval, že to prekonajú, pretože v nebezpečenstve sa vedia spoliehať na Boha:

„Pozrite, napríklad títo páni P. Desdames a Duperroy /dedam a düprua/. Sú vo Varšave a čo urobili? Ani delá, ani oheň, ani plienenie, ani mor, ani všetky ostatné protivenstvá a neistoty ich nedonútili opustiť, zanechať stanovište a miesto, kam ich postavila Božia prozreteľnosť. Radšej vystavili nebezpečenstvám život, než aby sa spreneverili krásnej čnosti milosrdenstva.“ (Pohovor o rozjímaní z 2.-3. novembra 1656 – SV XI., 364-365).

Usilovali sme sa lepšie spoznať Božie milosrdenstvo v živote sv. Vincenta de Paul, najskôr v jeho osobnej životnej skúsenosti. Boh sa obracia na každého človeka zvlášť, povoláva ho k životu, ktorý je silnejší než akékoľvek zlo a smrť. To, čo však veriaci prijíma z Božej milosti, sa ho nedotýka len vnútorne. Boh natoľko miluje ľudstvo, že poslal svojho Syna a on prijal ľudské telo. Týmto skutkom sám Boh vstupuje medzi ľudí, prijíma ich realitu, telo a ducha, je to osobný a zároveň spoločenský úkon. Teraz budeme pozorovať sv. Vincenta de Paul, ktorého sa osobne dotklo milosrdenstvo, ako sa stal zároveň aj spolupracovníkom Božím. Nasledovaním Ježiša sv. Vincent de Paul stretáva chudobných a zdieľa im to, čo dostal od Boha: radostnú zvesť, citovú a činnú lásku, jeho život je spojený s ich životom.

II. MISIONÁRSKA SKÚSENOŠŤ

Vzhľadom k histórii sv. Vincenta de Paul vieme, že milosrdenstvo dáva základnú formu jeho povolaniu, vychádzajúc z dvoch základných stretnutí s chudobnými v r. 1617.

V januári ide k jednému zomierajúcemu chudobnému, aby ho vyspovedal. Počuje, ako pred pani Gondiovou vysvetľoval, akej milosti sa mu dostalo touto sviatosťou, od ktorej bol vzdialený už takú dobu. A táto pani, keď objavila vzdialenie sa farníkov od Božej lásky, žiada pána Vincenta, aby ich vyzval ku generálnej spovedi. Milosrdenstvo ho vedie k evanjelizácii chudobných: dáva im poznať radostnú novinu o Bohu, ktorý ich miluje a hľadá ich vo svojom milosrdenstve.

V auguste, dojatý biedou jednej rodiny vo farnosti Châtillon-les-Dombes /šatijö le dömb/, pobáda veriacich, aby im pomohli. Stretáva ich po ceste a v tejto rodine, každý prináša niečo. Pán farár im priniesol Najsvätejšiu sviatosť. Milosrdenstvo ho vedie k službe chudobným cez skutky milosrdenstva, podľa slov Pána, ktoré on a prvé panie čerpajú z Mt 25 a vkladajú do pravidiel Chatillonu z novembra-decembra 1617.

Tieto dva objavy, ktoré nasledovali po sebe v intervale iba niekoľkých mesiacov, vedú sv. Vincenta k zjednoteniu dvoch smerov telesnej a duchovnej starostlivosti, ako to učil a praktizoval náš Pán. Tento dvojité znak bude prítomný v troch hlavných dielach a vytvára iba jedinú službu evanjelizácie s rôznymi aplikáciami. Akonáhle sme pochopili tento princíp, môžeme slobodne rozlíšiť a lepšie spoznať dvojité misionárske zameranie, ku ktorému sa Vincent de Paul rozhodol pre chudobných, aby ich privedol k Bohu.

Misionárska skúsenosť s oznamovaním radostnej zvesti chudobným

Môžeme spomenúť, že sv. Vincent kladie Božie milosrdenstvo za zdroj Misijnej spoločnosti, zároveň ako východiskový bod a udržiavací prostriedok misionárskeho povolania. Renému Almérasovi píše, že

milosrdenstvo ich povolalo k «misionárskemu povolaniu» a prináša misionárom úspech (porov. list *Renému Almérasovi* z 19. augusta 1650 – SV IV., 56). Pripomeňme si, že pán Vincent vo svojej skúsenosti v Gannes-Folleville čerpá to hlavné pre misionárske povolanie, počúvaním evanjelia Ježiša Krista podľa sv. Lukáša, 4. kapitole: „Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som hlásal evanjelium chudobným...“. Končím citát, aby som - ako sv. Vincent – zdôraznil to hlavné, ale čo ako vieme – nevyučuje pokračovanie⁴, a my sa na to pozrieme. Kým k tomu prídeme, najprv sa zastavíme, aby sme všetko lepšie porozumeli:

“Bol som často potešený a teší ma to aj dnes, keď vidím, že Boh nám dal milosť, tak ako svojim apoštolom, keď nás poslal hlásať jeho slovo celému svetu... skrze Božie milosrdenstvo vidíme, že človek ide s radosťou na koniec sveta ohlasovať toto slovo... ide všade, ako apoštol, a hlása Božie slovo spôsobom, ako ho hlásali apoštol“ (Konferencia z 20. augusta 1655 – *O metóde, ktorú treba nasledovať pri kázaní* – SV XI, 258).

Základom je teda ohlasovať Božie slovo všetkým, to znamená, že nielen kresťanom, čo je dnes oveľa ťažšie v sekulárnom svete, pri mnohorakých náboženstvách a katolíckej menšine! Ide o to, aby sme hovorili o Bohu, ako sa dal spoznať cez Slovo. Kerygma, základ kresťanskej viery v Ježiša ukrižovaného a zmŕtvychvstalého, je nevyhnutná, aj keď nie je často možné prezentovať ju priamo. Je potrebné venovať pozornosť situácii odchodu osôb, ktoré idú evanjelizovať. Vincent de Paul vo Folleville vyzýva ku generálnej spovedi, vychádzajúc z naznačenej potreby, pričom spoznáva nebezpečenstvo, v akom sa nachádzajú duše vzdialené od Boha.

Nikdy nezabudne zveriť tento aspekt ohlasovania paniam a dcéram kresťanskej lásky, lebo ani pre ne nie je menším. Viete, že ich systematicky pozýva mať k dispozícii nejaké slovo o Bohu, ktoré bude

⁴ „Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na slobodu a ohlásiť Pánov milostivý rok.“

prispôsobené situácii osoby, ktorej slúžia. Hlavne dcéram kresťanskej lásky naznačuje, že duchovná služba je základná: „Pozrite, drahé sestry, je veľkou vecou slúžiť chudobným, čo sa týka ich tela, ale v skutočnosti toto nikdy nebolo úmyslom nášho Pána, keď vytváral vašu Spoločnosť, aby ste poskytovali starostlivosť len telu, lebo k tomuto nikdy nebudú chýbať ľudia, ale úmyslom nášho Pána je, aby ste pomáhali duši chudobných chorých⁵.“

Tiež si spomínam na zdôraznenie radosti, čo urobil Vincent, keď spomínal misionára, ktorý ide hlásať toto slovo na kraj sveta. Podľa sv. Vincenta je cenným znakom misionárskeho poslania. Radosť je komunikatívna a je znakom toho, že misionár sa snaží deliť sa... Božie milosrdenstvo je radostnou zvesťou pre strateného človeka, ktorý ňou dotknutý môže objaviť, že je milovaný. Podľa sv. Vincenta misionári neprichádzajú dávať lekcie, ale prichádzajú, aby sa delili o radosť evanjelia, ktoré prijali a ktoré pozýva k novému životu s Bohom.

V inej časti, v jedinej, kde sa Vincent de Paul dotýka samotného milosrdenstva pre misionárov a ku ktorému sa vrátíme neskôr, môžeme vidieť najprv dve upresnenia, ktoré dáva ohľadom milosrdenstva slovami:

„... Buďme teda milosrdní, bratia moji, a praktizujme milosrdenstvo voči všetkým, takým spôsobom, aby sme nikdy nenašli chudobného bez toho, že by sme ho nepotešili, ak to môžeme urobiť, ani nevedomého človeka bez toho, aby sme ho nepoučili pár slovami o niečom, čo treba, aby veril a urobil pre svoju spásu.“ (Rozhovor zo 6. augusta [1656] – *O duchu súcitu a milosrdenstva* – SV XI, 342).

Potešovať a učiť sú dve slovesá, ktoré chce Vincent de Paul praktizovať, aby vyjadril Božie milosrdenstvo. Pozornosť priťahuje na osobu v telesnej alebo morálnej núdzi, prináša jej útechu a s tou, ktorá nepozná Boha, sa delí o vieru a Božie slovo. Chce im pomôcť reálne, podľa možnosti a jednoducho („málo slovami“). Pri tomto praktizovaní

⁵ Z konferencie z 11. novembra 1657 – SV X, 333.

si nemôžeme nespomenúť na to, ktoré konal Pán Ježiš: On nič nevnucoval, ale kajúcnikov prijímal s láskou. Môžeme si vypočúť túto modlitbu sv. Vincenta v jeho dynamickosti nasledovania Krista: „Áno, môj Pane, najmilosrdnejší Spasiteľ, veľmi pokorne ťa prosíme, aby si nám dal milosť praktizovať po celý zvyšok nášho života túto svätú čnosť, ktorá ti bola vlastná a ktorej si nás prišiel naučiť. Vrúcne ťa prosíme, skrze tvoje milosrdenstvo, daj nám tohto ducha a účasť na tvojej veľkej láske, ktorú máš k tejto čnosti“ (Konferencia z 13. augusta 1655 – *O chudobe* – SV XI, 252).

Zdá sa mi ešte dôležitým zdôrazniť praktizovanie ohlasovania milosrdenstva, ku ktorému sa Vincent de Paul zaviazal so svojimi spoločníkmi.

„Je vlastné kňazom ohlasovať milosrdenstvo a byť milosrdnými voči kriminálnikom a preto nemáte nikdy odmietnuť vašu pomoc tým, ktorí žiadajú o vašu intervenciu, hlavne vtedy, ak je viac nešťastia ako zlomyseľnosti v ich čine. Je jeden list od sv. Augustína o tomto spôsobe... ktorý poukazuje na to, že nejde o vzbudzovanie zlozvyku, ani o jeho povolenie, ale o oslobodenie hriešnikov a väzňov cestou príhovoru a odpustenia, a *ono* poukazuje na to, že je vhodné a dobročinné prosiť za nich. Budete môcť teda tak robiť, keď uvidíte, že prípad si to zasluhuje a budete môcť predísť zamýšľaniu sudcov, keď im poviete, že nie je vôbec vaším úmyslom chrániť zločin, ale praktizovať milosrdenstvo, žiadajúc ho pre vinníkov a dožadujúc sa ho pre nevinných, podľa povinnosti vášho stavu.“ (*List Petrovi Cabelovi do Sedanu*, 28. decembra 1658 – SV VII, 426).

Praktizovanie milosrdenstva sa týka hriešnikov a aj tých, ktorí nesú ťažké viny. Odpustenie potrebuje rozlišovanie, aby sme sa vyhli nepríjemnostiam a aby to prinieslo efekt, ktorý je mu vlastný: svedčiť o Božej láske, ktorá volá k obráteniu. Týmto praktizovaním môžeme vidieť, že Vincent de Paul pokračuje v odozve evanjelia podľa sv. Lukáša, 4. kap. „ohlasovaním, že zajatí budú prepustení na slobodu“. Môžeme si predstaviť, že táto úvaha pána Vincenta v jednom liste istému misionárovi je na základe dlhej skúsenosti pri galejníkoch. Božie

milosrdenstvo pomáha objaviť každého človeka ako dôstojného a schopného odpustenia a obrátenia. Boh vo svojom milosrdenstve nepozná hraníc.

MISIONÁRSKA SKÚSENOSŤ PRECHÁDZAJÚCA K ČINNEJ LÁSKE

Božie milosrdenstvo vyžaduje od Ježišových učeníkov praktizovanie. Nezastavuje sa pri vzťahu medzi Bohom a každým človekom, volaným ku konverzii. Človek, ktorý stretáva Ježiša a nasleduje ho ako Lévi, sa cíti povolaný žiť Božie milosrdenstvo, hovoriť o ňom a deliť sa s ním. Vincent de Paul, zakorenený v cirkevnej tradícii, pravidelne odporúča praktizovanie skutkov milosrdenstva. Už sme o tom hovorili pri pravidlách z novembra-decembra 1617 v Chatillone. Je zaujímavé pozorovať, že Vincent de Paul to predstavuje ako základný postoj, zvyk života viery:

„... tieto dobré devy (*dobročinnej lásky, v Nantes*)... uskutočňujú milosrdenstvo, ktoré je peknou čnosťou, o ktorej sa hovorí: “Podstatou Boha je milosrdenstvo”. My ostatní ho tiež konáme a máme ho uskutočňovať počas celého nášho života: telesné milosrdenstvo, duchovné milosrdenstvo, milosrdenstvo na poliach, na misiách, bežať na pomoc blížnemu; milosrdenstvo, keď sme v dome, voči chudobným, učiť ich veciam potrebným k spáse a pri ďalších príležitostiach, ktoré nám Boh posiela...” (Opakovanie rozjímania z 2. a 3. novembra 1656 – SV XI, 364).

Milosrdenstvo je možné preukazovať pri každej príležitosti a Vincent de Paul nalieha aj na misionárov, počas rozhovoru *O duchu milosrdenstva*, aby ho opísal rovnako ako život:

„Šťastní sú naši spolubratia, ktorí sú v Poľsku, ktorí toľko trpeli počas posledných vojen..., a ktorí ešte trpia, pretože preukazujú telesné a duchovné milosrdenstvo, uľavujú, pomáhajú a potešujú chudobných! Šťastní misionári, ktorých ani kanóny, ani oheň, ani zbrane, ani mor neprinútili odísť z Varšavy, kde ich bieda druhých zdržala; ktorí vytrvali a ktorí ešte odvážne zostávajú, uprostred toľkých nebezpečenstiev a toľkého utrpenia, a to kvôli milosrdenstvu!

Ó, akí sú šťastní, že tak dobre využívajú tento čas nášho života pre milosrdenstvo! Áno, tento čas, lebo celý náš život je len okamihom, ktorý odlieta a čoskoro zmizne. Beda mi! Sedemdesiatšesť rokov, ktoré som prežil, sa mi zdá byť ako sen a ako chvíľa. A nezostáva mi z nich nič viac, iba ľútosť, že som tak zle využil čas. Myslime na to, akí nešťastní budeme v hodine smrti, ak nevyužijeme prítomný čas na skutky milosrdenstva... „ (Rozhovor zo 6. augusta [1656] – *O duchu súcitu a milosrdenstva* – SV XI, 341-342).

Na ilustráciu tejto reality viery môžeme prevziať výraz Mons. Rhodaina /rodéna/, ktorý sa týka dobročinnnej lásky: „Milosrdenstvo nepozná čas“. V každej chvíli dňa sme povolaní žiť ho.

Na ďalšie upresnenie tohto praktizovania si znovu prečítajme napríklad názor, ktorý pán Vincent dáva Paniam kresťanskej lásky:

„Nájdené deti:

1. Budete konať pri nich sedem skutkov telesného milosrdenstva a aj duchovného milosrdenstva a v dôsledku toho si zasluhujete všetky milosti, ktoré Boh spojil s každým z týchto siedmich skutkov; jedným z nich je návšteva chorých v Hôtel-Dieu. Dávate jesť tým, ktorí sú hladní, piť tým, ktorí sú smädní, atď.
2. Sú vo veľkej alebo extrémnej núdzi, kedy je každý povinný pomáhať. A že je to extrémna bieda, je jasné, pretože bez vašej pomoci by všetci zomreli...“ (*O dielach v Hôtel-Dieu a nájdených deťoch* – apríl 1640 – SV XIII, 782).

Konanie skutkov milosrdenstva je pre chudobných prvoradé, pretože to práve potrebujú. Rovnako ako Božie milosrdenstvo zachraňuje človeka zo smrti, sv. Vincent konštatuje, že vykonané skutky milosrdenstva poskytujú významnú pomoc chudobným. To je pre nás kritériom rozlišovania v našich misiách. Ak existuje nebezpečenstvo, že by bez našej pomoci chudobní zomreli, musíme tam ísť! Vincent de Paul nám môže pomôcť držať sa ďaleko od pokušenia všemohúcnosti. Pripomína nám duchovnú motiváciu, ktorú vyznáva pri iných príležitostiach:

„Každý sa teda má snažiť podobať sa nášmu Pánovi, vzdialiť sa od zásad sveta, priľnúť k príkladu Božieho Syna a konať podobne ako On, veď sa stal človekom ako my, aby sme boli nielen spasení, ale spasiteľmi ako On. To znamená spolupracovať s ním na spásе duší.“ (Konferencia z 13. decembra 1658, *O členoch Misijnej spoločnosti a ich činnosti* – SV XII, 113). Ten, kto sa rozhodne nasledovať Ježiša, bude pripojený k jeho činnosti a pozvaný zúčastniť sa na diele Božej spásy, svojím spôsobom, ktorý je spôsobom trpiaceho Služobníka.

Vráťme sa teda naposledy k rozhovoru *O duchu súcitu a milosrdenstva*, aby sme lepšie pochopili, čo sv. Vincent vysvetľuje o konaní milosrdenstva. Nie je súhrnom dobrých činností, ktoré treba splniť, aby sme si zaistili dobré správanie a zodpovedajúcu odmenu. Ide predovšetkým o vstúpenie do vzťahu Krista s ľuďmi: je to charakterizované súcitom v každom ich utrpení a túžbou dostať sa z ich bied. Vstupuje do osobitného vzťahu s každým. Ježiš nevnučuje hotové riešenie, ale zaujíma sa o každého ako o slepca v Jerichu (Mk 10,51; Lk 18,41): „Čo chceš, aby som ti urobil?“ Vincent de Paul sa teda snaží nasledovať svojho učiteľa v rovnakom duchu súcitu a milosrdenstva a pozýva k tomu svojich spolupracovníkov:

„Keď ideme navštíviť chudobných, máme sa vžiť do ich pocitov, aby sme trpeli spolu s nimi a boli disponovanými ako tento veľký apoštol, ktorý povedal: „Pre všetkých som sa stal všetkým“ (1 Kor 9,22)... A pre toto sa treba usilovať zjemniť si srdcia a urobiť ich citlivými na utrpenia a biedu blížneho a prosiť Boha, aby nám dal opravdivého ducha milosrdenstva, ktorý je vlastne Božím duchom: lebo, ako hovorí Cirkev, je vlastnosťou Boha byť milosrdným a dávať ducha. Prosme teda Boha, bratia moji, aby nám dal tohto ducha súcitu a milosrdenstva, aby nás ním naplnil, aby nám ho zachoval a to tak, že ak niekto uvidí misionára, aby mohol povedať: „Hľa, človek plný milosrdenstva.“ Myslime na to, ako potrebujeme milosrdenstvo my, ktorí ho máme praktizovať voči iným a prinášať milosrdenstvo na každé miesto a všetko zniesť pre milosrdenstvo...“ (Rozhovor zo 6. augusta [1656] – *O duchu súcitu a milosrdenstva* – SV XI, 340-341). Vincent

de Paul nám cez svoju skúsenosť a slová pomáha objaviť, že milosrdenstvo sa stáva istým spôsobom bytia, štýlom života, ktorý nám pomáha vstúpiť do života samého Boha.

MISIONÁRSKA SKÚSENOŠŤ OD SPOLOČENSTVA K ŽIVOTU S BOHOM

Vychádzajúc z osobnej skúsenosti Božieho milosrdenstva, Vincent de Paul sa rozhodne prežívať ho ako misionársku dynamiku. Boh povoláva a posielá ľudí do prostredí, ktoré sú im podobné, aby sa podelili o svoj dar. Božie milosrdenstvo, ktoré nás volá k zmiereniu, nie je iba záležitosťou nášho dobrého vzťahu k Bohu, alebo len k našim blížnym. Spytujme sa spolu so sv. Vincentom de Paul, a to: aké zmierenie budeme môcť žiť v Cirkvi, v Spoločnosti a v komunite. Naše vzťahy nie sú vždy jednoduché a plynulé, lebo máme rozličné povahy, rôzne zodpovednosti a pod. Pán Vincent mohol povedať misionárom - ohľadom dobročinnnej lásky - že je potrebné, aby ju žili medzi sebou, ak ju chcú šíriť vo svete. Túto logiku môžeme aplikovať na milosrdenstvo. Aby sme mohli odpovedať na Božiu výzvu byť milosrdnými ako on, musíme ho žiť najprv prakticky v našom živote, teda v našich Spoločnostiach. Iba potom sa môžeme pýtať, aké zmierenie v tomto Roku milosrdenstva uprednostniť na rozličných miestach, kam sme poslaní. A ak by sa naša Cirkev, vaša Spoločnosť a vaše komunity, zaangažované v jubilejnom roku milosrdenstva, stali viac tvorcami milosrdenstva? Hľa, to je nové pole odvahy lásky! Ak my môžeme prijímať Božie milosrdenstvo, čo urobíme s týmto nadbytkom lásky?

Pán Vincent nám naznačuje misionársku cestu milosrdenstva. Pripomeňme si najprv spolu s ním, že „skutočný duch milosrdenstva... je vlastný duchu Božiemu“ a že je to on, ktorý nám ho dáva, každému osobne a našim komunitám. Potom si môžeme uvedomiť, že Božie milosrdenstvo v nás môže pôsobiť ako sila, keď mu prenecháme priestor:

„Chcem dúfať od Božej dobroty, že sa vám všetkým viac a dôvernejšie daruje pri duchovných cvičení, aby ste potom šírili dary

do duší, ktoré vám jeho Prozreteľnosť pošle či už do vášho domu alebo pri ľudových misiách. A napokon, aby jeho nekonečné milosrdenstvo nezostalo iba pri tom, je želateľné, aby sa každý stal pokornejší a horlivejší“. (List Edmovi Joly, Rím – SV VII., 346).

Z napísaného slova sv. Vincentom jasne vnímame, že to vlastne my obmedzujeme Božie milosrdenstvo, hlavne z nedostatku našej viery. Tento postoj prijatia Božieho daru a očakávania jeho účinku v našej službe nám, naopak, umožňuje viac vstúpiť do spoločenstva s ním. Môže nás v misii zaviesť aj ďalej, ako sme si pomysleli: „Nech je zvelebený Boh, pane, za to, že nastal pokoj a že chce, skrze svoju nekonečnú dobrotu konať toto dielo, ktoré nie je v moci ľudí a ktoré je hodné jeho sily a milosrdenstva!“ (List P. Desdames – SV VIII., 220).

Milosrdenstvo vedie človeka k brehom, ktoré mu nemusia byť bežné. Pripomeňme si učenie Ježiša, keď vyzýva zástupy, aby praktizovali spravodlivosť, ktorá presahuje spravodlivosť zákonníkov a farizejov (Mt 5,20). Vyhlasuje, že prišiel naplniť Zákon a vyzýva k dokonalosti.

Poznamenajme napokon prvé miesto, ktoré Vincent de Paul dáva službe chudobným pre vstup do tohto spoločenstva života s Bohom: „Správne robíte, že nie ste úzkostlivá pre zameškanie sv. omše kvôli pomoci chudobným, pretože Boh má radšej milosrdenstvo ako obeť“ (List sestry Nikole Haran, 16. januára 1658 – SV VII, 52).

Ako ozvenu počujeme pasáž evanjelia, kde Ježiš pripomína toto prorocké slovo (Oz 6,6) „Milosrdenstvo chcem a nie obeť“ (Mt 12,7), ako aj poznámku zákonníka po Ježišovej odpovedi na otázku o prvom z prikázaní: „Dobre, Učiteľ, správne si povedal: „Jediný je a okrem neho iného niet; a milovať ho z celého srdca, z celého rozumu a z celej sily a milovať blížneho ako seba samého je viac ako všetky zápalné a ostatné obety“ (Mk 12,32-33).

Myslím, že sv. Vincent de Paul objavil praktizovanie tohto slova viery s dcérami kresťanskej lásky. Pravidelne sú konfrontované s dilemou misionárskych priorít, v ich živote obetovanom „uctievaní nášho Pána Ježiša Krista ako prameňa a vzoru každej lásky, slúžiac mu

telesne a duchovne v osobe chudobných“ (porov. K. 7). A vy poznáte lepšie ako ja odpoveď vášho sv. Zakladateľa: „opustiť Boha pre Boha, to znamená, opustiť jedno dielo, aby sme robili iné, nutnejšie alebo záslušnejšie... A ak je niečo oprávnené, dcéry moje, je to služba blížnemu“ (Konferencia z 30. mája 1647, *O pravidlách* – SV IX. 319). Služba blížnemu je vstupnou bránou do spoločného života s milosrdným Bohom, nielen preto, že v tejto službe žijeme nasledovanie Ježiša Krista, ale tiež preto, že slúžiac chudobným slúžime Ježišovi Kristovi. Boh sám, cez vtelenie svojho Syna Ježiša a jeho dielo spásy, sa robí prítomným v chudobných. Nezabudnime si pripomenúť so sv. Vincentom: „Pane, kedy sme ťa videli...? ... – hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ (porov. Mt 25, 37,40).

Spoločenstvo života s Bohom začína na zemi, skrze jeho Syna a s chudobnými; a pokračuje vo večnom živote:

„Bohu sa zapáčilo odňať nám jedného z našich najlepších bratov; brata Sirvena, ktorý bol v Sedane živým pravidlom Spoločnosti, človek múdry a inteligentný, dobre robiaci každému, ktorý sa rád obetoval pre chorých a bol potechou zarmútených. Celé mesto na neho hľadalo a milovalo ho ako svätého a vyjadrilo veľkú ľútosť pri jeho strate, dokonca aj heretici, ktorí boli povzbudení jeho skromnosťou. Máme veľký dôvod veriť, že Boh korunoval jeho dušu v nebi a dal mu korunu, ktorú pripravil svojim milovaným, keď vykonávajú na zemi skutky milosrdenstva“ (*List jednému misijnému kňazovi*, júl 1660 – SV VIII., 326).

POSLANIE NA ZÁVER SESIE

Praktizovanie milosrdenstva je ako vízum do Božieho kráľovstva. Sv. Vincent de Paul nám pomáha poznať spôsoby jeho nadobudnutia, a to hlavne hlásaním Božieho milosrdenstva ako radostnej zvesti pre všetkých; žitím milosrdenstva cez telesnú a duchovnú službu a napokon účasťou na diele Božej spásy.

Každej z vás prajem šťastnú cestu domov a celej Spoločnosti šťastnú cestu do tejto krásnej Božej krajiny! P. Frédéric PELLEFIGUE CM

*Spiritualita spoločenstva
je aj schopnosť
vidieť v druhom
predovšetkým pozitívne prvky,
aby sme ho prijímali
a hodnotili ako Boží dar,
a to nielen ako dar
pre druhého,
ktorý ho priamo prijal,
ale aj ako "dar pre mňa".*

*sv. Ján Pavol II.
Apoštolský list *Novo millennio ineunte* 43*

Svätý rok milosrdenstva

OBSAH

Duchovný život

- 258 Sviatok svätého Vincenta de Paul
P. Tomáš Mavrič
- 265 Medzinárodná vincentská sesia
Naša etika v používaní internetu (pokračovanie)
P. Fernando Castillo CM

Aktuality Spoločnosti

Menovania

- 277 Ustanovenie vizitátoriek

Svedectvo sestier

- 278 Provincia Graz – Stredná Európa
V duchovnej službe nemocnice
Sr. Agnesa Zeba a sr. Mariana Sebestyén dkl
- 282 Vietnamská provincia
Viesť ženy pracujúce v domácnostiach
Komunita v Bat Phuc-Phuoc Loc (annexe kom. Emanuel, Lang Cat)

Skutky milosrdenstva

- 285 Provincia Chelmno-Poznaň (Poľsko)
„Bol som vo väzení a navštívili ste ma“
Komunita vo Wejherowo

Charta dcér kresťanskej lásky

- 291 Zasvätené, pretože „viac vystavené svetu“.
Zasvätené, aby sa „dostali ku všetkým“...
„Klauzúra“
P. Jérôme Delsinne CM
- 296 Provincia Fortaleza: Na severovýchode Brazílie
Komunita v pohybe od r. 1968 až podnes /pokračovanie/
Komunita Exodus

Dejiny Spoločnosti dkl

- 299 Boh milosrdenstva a sv. Vincent de Paul
P. Frederik Pellefigue CM